

સુવિચાર

માનવતાનો મહિમા ગાતું સદ્વિચાર પરિવારનું સામયિક

આદ્ય તંત્રી :

સદ્ગત હરિલાલ વિ. પંચાલ 'નિમિત્તમાત્ર'

તંત્રી :

પ્રવીણ ક. લહેરી

વર્ષ : 50 ❁ અંક : 2 ❁ સળંગ અંક : 650 ❁ મે-2019

Web Site : www.sadvichar.com ❁ E-mail : sdparivar.org@gmail.com

ટ્રસ્ટી મંડળ

માણેકલાલ એચ. પટેલ
પ્રમુખ
પદ્મશ્રી ડો. પંકજ એમ. શાહ
ઉપપ્રમુખ
પ્રવીણ ક. લહેરી
મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી
પ્રફુલ્લ એચ. અધ્વર્યુ
મંત્રી
જિતેન્દ્ર બી. પંચાલ
સહમંત્રી
કે. આર. સિંગ
કોષાધ્યક્ષ
પીયૂષ ઓ. દેસાઈ
ટ્રસ્ટી
શૈલેષ આઈ. પટવારી
ટ્રસ્ટી
વિનોદ એ. શાહ
ટ્રસ્ટી

અનુક્રમણિકા

ક્રમ.	લેખનું શીર્ષક	લેખક	પાનું
1.	તમે જ તમારું અજવાળું યૂગલીખોર	મૂ.લે. સુધામૂર્તિ ભાવાનુવાદ : સોનલ મોદી	5
2.	લેટ ટુ માય ફાધર	રંજના હરીશ	7
3.	સાચા સ્નેહની સમીક્ષા : પ્રતિક્ષા	પ્રણવ પંડ્યા	9
4.	સમાજની અસમાનતા ક્યારે દૂર થશે ?	કરસનભાઈ મો. પટેલ	11
5.	કર્મણ્યકર્મ ય: પશ્યેત્	વિનોદ શાહ	13
6.	પૌત્રીની દાદીને અંજલિ	ઈશા મનીષ સરૈયા	15
7.	સદ્વિચાર સમાચાર સેવા	-	16
8.	સદ્વિચાર પરિવારની સહયોગ અપીલ	-	17
9.	કભી ખુશી કભી ગમ	ડૉ.પી.પી.બંખ્સી/વેણી રવિ	21
10.	મામાની ભેટ	ડૉ. ચંદ્રકાન્ત મહેતા	21
11.	સદ્વિચાર પરિવાર મુખ્ય કાર્યાલયને પ્રાપ્ત દાનની યાદી	-	25

લેખકોના મત સાથે સંસ્થા સહમત છે તેમ માની લેવું નહીં.

નિવેદન

ગ્રીષ્મઋતુની શરૂઆત સાથે વધેલી ગરમીએ જનજીવન પર અસર પાડી છે. આવા ધોમધખતા ઉનાળામાં ખાસ કરીને વિશ્વના સૌથી મોટા લોકતંત્રના ચૂંટણી જેવા મહત્વના પ્રસંગે પ્રચારની આંધી વચ્ચે ભારતનો અદ્ભુત કોઠાસૂઝ ધરાવતો મતદાર શું ચૂકાદો આપશે તેના તરફ સમગ્ર વિશ્વની નજર મંડાયેલી છે. ભારત દેશમાં લોકશાહી પરિપક્વ થતી જાય છે પરંતુ તેમની સામેના પડકારો નાનાસૂના નથી. આ વિષય ઉપર ગુજરાત વિશ્વકોશમાં સદ્વિચાર પરિવારના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી પ્રવીણ લહેરી અને અમદાવાદ મેનેજમેન્ટ એસોસિએશનના જાણીતા કન્સલ્ટન્ટ ડૉ. અશ્રૈયાના પ્રવચનો લોકો માટે રસપ્રદ રહ્યા.

ઉનાળાના વેકેશનમાં યુવાનોના વ્યક્તિત્વનો વિકાસ થાય તે માટે ગયા વર્ષે શરૂ કરેલ સમર કેમ્પમાં આ વખતે ૨૬ જેટલા તાલીમાર્થીઓ જોડાતા સૌના ઉત્સાહમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો છે. અનેક સંસ્થાઓ અને તજજ્ઞોના સહયોગથી આ પ્રવૃત્તિ સ્થિર થશે તેવી આશા છે.

સદ્વિચાર પરિવારના ટ્રસ્ટી અને વાઘ-બકરી ગ્રૂપના ચેરમેન શ્રી પીયૂષભાઈ દેસાઈના ધર્મપત્ની શ્રીમતી પન્નાબહેનનું દુઃખદ અવસાન થતાં ઘેરા શોકની લાગણી પ્રસરી ગઈ હતી. શ્રીમતી પન્નાબહેને શ્રી પીયૂષભાઈના દરેક કાર્યમાં જીવનસંગીની તરીકે અમૂલ્ય પ્રદાન કર્યું હતું. તેમના અવસાન બાદ યોજાયેલ પ્રાર્થના સભામાં હજારો લોકોએ હાજરી આપીને શ્રી પીયૂષભાઈ અને દેસાઈ પરિવારને સાંત્વના પાઠવી હતી. અમારી ઈશ્વરને પ્રાર્થના કે આ દુઃખદ પ્રસંગ સહન કરવાની શ્રી પીયૂષભાઈ અને પરિવારને શક્તિ-ભક્તિ તેમજ સદ્ગતના આત્માને શાશ્વત શાંતિ આપે.

ભરૂચ જિલ્લાના ઝઘડીયામાં વર્ષોથી સેવાની ધૂણી ધખાવીને બેઠેલા ‘સેવારૂરલ’ના પ્રણેતા ડૉ. અનિલભાઈ દેસાઈનું માંદગી બાદ અવસાન થતાં ગુજરાતે એક સમર્પિત લોકસેવક ગુમાવ્યો છે. તબીબી વ્યવસાયની અઢળક આવકનો મોહ છોડીને ડૉ. અનિલભાઈ દેસાઈ અને તેમના પત્ની શ્રીમતી લતાબહેન દેસાઈ દ્વારા આદિવાસી વિસ્તારમાં આરોગ્યક્ષેત્રે જે પ્રદાન કરવામાં આવ્યું હતું તેને મૂલવવા શબ્દો ઓછા પડે. ડૉ. અનિલભાઈ દેસાઈએ પ્રજ્વલિત કરેલ

સેવાની જ્યોત જલતી રહે અને આદિવાસીઓ તેમજ જરૂરિયાતમંદ લોકોના જીવનમાં ઉજાસ ફેલાવે તેવી પ્રભુ-પ્રાર્થના. પ્રભુ સદ્ગતના આત્માને શાંતિ આપે તેવી અભ્યર્થના.

છેલ્લાં છ માસથી દેશમાં વધતી જતી વરિષ્ઠ નાગરિકોની સંખ્યા અને સમસ્યા ધ્યાને લેતાં સદ્વિચાર પરિવારે ‘વડીલ માવજત કેન્દ્ર’ સ્થાપવાનું હાથ પર લીધું છે તેમાં દાનનો પ્રવાહ અવિરત વહી રહ્યો છે. એટલું જ નહીં પણ નોંધપાત્ર રકમ દાન સાથે દાતાઓ અમારા આત્મવિશ્વાસમાં અનેકગણી વૃદ્ધિ કરી રહ્યા છે. શ્રી હેમંતભાઈ અને સોનલબહેન મોદીનો આભાર માનવાનો કે તેમણે આ પ્રવૃત્તિ માટે જરૂરી બાંધકામ માટે રૂ. ૫૧,૦૦,૦૦૦ (રૂપિયા એકાવન લાખ) જેટલી માતબર રકમનું દાન આપ્યું છે. શ્રી સોનલબહેન મોદી ગુજરાતના એક શ્રેષ્ઠ અનુવાદક તરીકે ખ્યાતિ ધરાવે છે અને તેમના પીયર અને શ્વસૂર પક્ષના પરિવારો દ્વારા તેમની પ્રેરણાથી સારાં કાર્યને ખૂબ સારું પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે છે. વડીલ માવજત કેન્દ્રની પ્રવૃત્તિમાં પથારીવશ દર્દી સારવાર અને માવજત અસરકારક રીતે થાય તે માટે જેસીંગભાઈ ભોગીલાલ ચીનાઈ વડીલ માવજત સહાય તાલીમ કેન્દ્ર માટે રૂપિયા ૭૫ લાખ જેટલી ધનરાશીનું દાન કરવામાં આવ્યું છે. આ દાનવીરે વૃદ્ધાવસ્થાને ગણકાર્યા વિના પોતાની સંપત્તિનું સદ્કાર્ય માટે ઉપયોગ થાય તે માટે અવિરત પ્રયત્નશીલ છે. ઉપરોક્ત બંને દાનો મળતાં સદ્વિચાર પરિવારનો વડીલ માવજત કેન્દ્રનો પ્રોજેક્ટ હવે ઘણી ઝડપથી સાકાર થઈ રહ્યો છે. આ પ્રોજેક્ટ ખૂબ મહત્વાકાંક્ષી હોય તેની આર્થિક જરૂરીયાતો માટે જરૂરી રકમ દાન તરીકે મળી શકશે તેવી અમને શ્રદ્ધા છે. અમે આ માટે સૌ કોઈ સ્વજન-મિત્રોને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે ચાલો વડીલોના ઋણ ચૂકવણી સમાન આ કાર્યક્રમમાં ફૂલ નહીં તો ફૂલની પાંખડી આપી કૃતાર્થ થઈએ.

વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ના નવા નાણાંકીય વર્ષમાં પ્રવૃત્તિઓ વિકસાવવા માટે સલાહકાર મંડળની એક બેઠક તા. ૧૪-૪-૨૦૧૯ના રોજ યોજવામાં આવી હતી. આ મિટીંગમાં થયેલા સૂચનો અને તેના પર કરવાની કાર્યવાહીની વિગતો આગામી અંકમાં સમાવીશું.

સદ્વિચાર પરિવાર ટ્રસ્ટી મંડળ

❁		❁
❁	તમે જ તમારું અજવાળું	❁
❁	મૂ. લે. સુધામૂર્તિ ચૂગલીખોર	❁ ભાવાનુવાદ-સોનલ મોદી ❁

ચેતના મારી જ કોલેજમાં અંગ્રેજીની પ્રોફેસર છે. ઘરની સુખી છે, ફક્ત શોખ ખાતર નોકરી કરે છે. જો કે, હોશિયાર પણ ખૂબ છે. પોતાની હોશિયારી જો સીધે રસ્તે વાપરે તો નવું-નવું વાંચીને પોતાના વિષયમાં ઘણી જ આગળ વધી શકે તેમ છે પણ તેનો મોટા ભાગનો સમય ચૂગલી અને ગામગપાટામાં જ વેડફાય છે. પ્રોફેસર રૂમમાં બધાએ તેનું નામ ‘ચેતના-ચૂચૂ’, પાડી દીધું છે. ‘ચૂ’ ફોર ‘ચૂગલી’.

જૂઠું બોલતાં મને આવડતું નથી. વળી વર્ષોના અનુભવો હું શીખી ગઈ છું કે સત્ય બોલવાનું વધારે સહેલું છે. યાદ ન રાખવું પડે કે આપણે શું બોલ્યા હતા! એક જૂઠાણાને છાવરવા સો જૂઠાણાં બોલવાં પડે.

છતાંય ચેતનાને ટાળવા મેં કહ્યું, ‘૨૦૭ નંબરના ક્લાસમાં મારી MCA ‘બી’ ડિવિઝનવાળાનો પિરિયડ છે.’

તરત જ ચેતના કહે, ‘બેસ બેસ હવે. ગપ્પાં ન માર, બી ડિવિઝનવાળા તો આજે ડાકોર-ગળતેશ્વર પિકનિક પર ગયા છે. ભૂલી ગઈ?’

હવે તો મારે બેસવું જ પડે! ચેતનાની ગામભરની કૂથલી સાંભળવી જ પડે.

‘બોલ, શું ચાલે છે?’

‘કંઈ નહીં, હમણાં તો આ અમદાવાદ મેગાસિટી જાહેર થઈ ગયું ત્યારથી ટ્રાફિક બહુ જ વધી ગયો છે.’ મેં કહ્યું, ‘એ તો મનેય ખબર છે. હું તો રૂપલનું પૂછતી હતી. ખબર પડી કે નહીં? હું તો માની જ નથી શકતી.... ખરેખર!’

‘રૂપલ? એને શું થયું? માંદી છે?’ મેં ભોળાભાવે પૂછ્યું.

‘તને તો ભોળી કહેવી કે ભોટ એ જ ખબર નથી પડતી! તને ખબર નથી. રૂપલ અને શૈલેષ અલગ-અલગ રહે છે?’ રૂપલ અમારી જૂની મિત્ર હતી.

‘ચેતના, તને કોણે કહ્યું?’ મેં પૂછ્યું.

‘અરે સુધા, જ્યારે જ્યારે રૂપલને ઘેર ફોન કરું ત્યારે શૈલેષ તો હોય જ નહીં, બાઈને કે રૂપલને પૂછીએ તો એકધારો જવાબ મળે, ‘ફોરેન ગયા છે.’ નવાઈ નથી લાગતી?’

‘ના રે, એમાં નવાઈ શી? શૈલેષ મલ્ટીનેશનલ કંપનીમાં માર્કેટીંગમાં કેટલી મોટી પોસ્ટ પર છે! ટ્રાવેલિંગ તો રહે જ ને! મને તો કાલે જ શૈલેષ મળ્યો હતો.’

‘ક્યાં? એની સાથે કોણ હતું?’ -ચેતનાએ તરત જ ડિટેક્ટીવની અદાથી પૂછ્યું.

‘તાજમાં મળ્યો હતો. અમે એક પાર્ટીમાં ગયાં હતાં. ત્યાં જ એની ઓફિસની સહકાર્યકર સાથે મળ્યો હતો.’ ચેતનાના મોઢા પર ઉત્સાહનું મોજું ફરી વળ્યું. જાણે તેની મોટી જીત થઈ હોય તેમ મને કહે, ‘શેની સહકાર્યકર! એ જ એનું લફરું હશે. કેટલાં વર્ષની હશે એ બાઈ?’

‘મેં કાંઈ એની ઉંમર નથી પૂછી. હશે ત્રીસેક વર્ષની. વળી શૈલેષ જોડે બીજા પણ ઘણા લોકો મિટિંગ એટેન્ડ કરવા આવ્યા હતા. ચેતના, આપણે પણ બીજા પ્રોફેસરો સાથે સેમિનારોમાં, એજ્યુકેશન બોર્ડની કે પરીક્ષાબોર્ડની મિટિંગોમાં નથી જતાં? કાલે ઊઠીને કોઈ તારી કે મારે માટે આવી ફાલતુ, પાયા વગરની વાતો કરશે તો તને ગમશે? ચાલ, ગોસીપ બંધ કર.’

ચેતના મને કહે, ‘તારી જગ્યાએ હું હોત તો રૂપલને ફોન કરીને કહી જ દેત, ‘ભાઈ, તારા વરનું ધ્યાન રાખજે. એ પણ સમાજસેવા જ છે ને?’

‘અરે સુધા, હમણાં રોમાને જોઈ છે ’

રોમા એટલે અમારી બીજી કોમન ફ્રેન્ડ. તેણે અમારી કોલેજની કોમ્પ્યુટર લેબમાં થોડાં વર્ષ ઈન્સ્ટ્રુક્ટર તરીકે પણ કામ કર્યું હતું. પહેલેથી જ ખાસ્સી ફેશનેબલ, વળી પૈસેટકે ખાસ્સી સુખી અને સ્વભાવની સરળ.

ચેતનાએ હવે રોમાપુરાણ શરૂ કર્યું. ‘રોમાને તો પૈસો માથે ચડી ગયો છે. એના વરે કાળા-ધોળાં કરીને, યેનકેન પ્રકારેણ, જાતજાતની લાગવગથી અને લાંચરુશ્વતથી થોડા જ સમયમાં ઘણો પૈસો ભેગો કરી લીધો છે. એમાં તો રોમાને પૈસાનો નશો ચડ્યો છે. મુંબઈ જઈને શોપિંગ કરે છે. ઘરમાં જીમ બનાવ્યું છે ને પર્સનલ ઈન્સ્ટ્રુક્ટર રાખ્યો છે. બોલ! પોતાના સગાઓને ક્યારેય રૂપિયોય પરખાવતી નથી અને જાત માટે દર મહીને હજારો રૂપિયા ખર્ચી કાઢે છે.’

‘ચેતના, તને રોમા વિષે આવી રજેરજ માહિતી કોણે આપી ?’ મારાથી પૂછ્યા વગર ન રહેવાયું.

‘લે, એમાં શું ? મારો ડ્રાઈવર અને રોમાની બહેનનો ડ્રાઈવર મિત્રો છે. એ લોકો અંદરઅંદર વાતો કરે છે ! મારા ડ્રાઈવરે જ મને બધું કહ્યું.’

મને ખરેખર ખબર નથી કે ચેતનાનો ડ્રાઈવર વાતને વળ ચડાવીને શું આડુંઅવળું બકી ગયો હશે ! પણ જ્યાં સુધી હું રોમાને ઓળખું છું, તે ખૂબ જ ખાનદાન, ભયાં ઘરની ગર્ભશ્રીમંત છોકરી છે. પહેલેથી જ શોપીન છે. ચેતનાની વાત કદાચ થોડે-ઘણે અંશે સાચી હશે, પરંતુ ફેશન પ્રમાણે રહેવું, તૈયાર થવું અને લેટેસ્ટ સ્ટાઈલ અપનાવવી એ ગુનો છે ? રોમા પોતે વાર-તહેવારે મારી ઓફિસ આવીને, તેનાં બાળકોના જન્મદિવસે, તેના સાસુ-સસરાની તીથિએ, સપરમા દિવસોએ નાની-મોટી રકમ લખાવી જાય છે. વળી ક્યારેય પોતે આપેલ રકમનું ઢોલ પીડતી નથી. સડસડાટ આવે, ચેક કે કેશ આપે, રસીદ લઈને કોઈની પણ સાથે આડીઅવળી વાતો કર્યા વગર શાંતિથી જતી રહે-સાયલન્ટ ડોનર. વળી તેણે પોતાનાં નજીકનાં સગાં-સંબંધીઓને પણ

મકાન, દુકાન, ફ્લેટ લેવામાં મદદ કરી છે. તેની નણંદના બન્ને દીકરા તેની જ મદદથી ફોરેનમાં ભણે છે. મને તેની નણંદે જ કહ્યું હતું, પણ ચેતના જેવા ચૂગલીખોર લોકોને કોણ સમજાવે ? કમળાવાળાને બધું પીળું જ દેખાવાનું.

હવે હું ચેતનાની વાતોથી કંટાળી હતી. તેથી ઊભી થવા જ જતી હતી. ત્યાં તેણે ફરી ચાલુ કર્યું.

‘જાનકી મળી હમણાં ? બિચારી ખરેખર ભોળી છે, નહીં ? હું તો ભોળપણ અને મૂર્ખામીને સરખા જ ગણું છું. શું કહે છે સુધા ?’

બીજાના મોમાં આંગળાં નાંખીને બોલાવવાનું અનેક લોકોના સ્વભાવમાં હોય છે. પછી એ વાત મીઠુંમરચું ભભરાવીને તેવા લોકો તમારા નામે આગળ વધારે. ચેતના વાતમાં વધારે મોણ નાખે તે પહેલાં હું ઊભી થઈ ગઈ, પણ જતાં પહેલાં મારાથી બોલ્યા વગર ન રહેવાયું.

‘ચેતના, ભોળા હોવું અને ભોટ હોવું એમાં મોટો ફરક છે. નાનાં બાળકોમાં ભોળપણ હોય છે- ‘ઈનોસન્સ’ હોય છે.’ જ્યારે આપણા મોટાઓમાં ‘ઈગ્નોરન્સ’ હોય છે. અપૂરતી માહિતી, ઠાલા શબ્દો, વ્યર્થ વચનો, ‘ખોબલો ખાલીપો. યુવાન થતામાં જ બાળ સહજ ભોળપણ આપણે કોણ જાણે કેમ, પણ ગુમાવી બેસીએ છીએ અને ચૂગલખોર બની જઈએ છીએ. આપણે ત્રાજવાં અને કાટલાં લઈને બધાંને તોલવા બેસી જઈએ છીએ. મેં તો કેટલાંય કુટુંબોને કૂથલીને કારણે કંકાસમય બનતાં અને ભાંગતાં જોયાં છે. અને હા, તું જ્યારે કોઈના વિષે ખોટું બોલતી હોઈશ, ત્યારે તારા વિષે પણ ક્યાંક સાચું-ખોટું બોલાતું જ હશે. લોકોને પણ આવા બધા ગપગોળા સાંભળવા ગમતા હોય છે. પરંતુ ચૂગલીખોર વ્યક્તિઓને અંદરખાનેથી સહુ ધિક્કારે છે. Why can't we mind our own business, ચેતના ?’

(સૌજન્ય : ‘તમે જ તમારું અજવાળું’ નામક પુસ્તકમાંથી સાભાર)

લેટર ટુ માય ફાધર
રંજના હરીશ

વિશ્વ વિખ્યાત જર્મન લેખક ફ્રેન્ઝ કાફ્કા (1883 થી 1924) ને લગ્ન ફોબિયા હતો. પોતાની ૧૮ વર્ષની ઉંમરથી તે સતત સ્ત્રીઓના પ્રેમમાં પડતો, હરતો ફરતો, તેમને ઉત્કટપણે ચાહતો, પરંતુ સંબંધમાં સ્થિરતા લાવવાના અણસાર હોય કે તરત તે બેચેન બની જતો અને છેવટે સંબંધ ફોક કરીને ભાગી છૂટતો. તેણે ત્રણ-ત્રણ વાર સગપણ કરેલાં અને તોડેલાં. એકવાર તો એક જ સ્ત્રી (ફેલિસ) સાથે તેણે ત્રણ વાર સગપણ કરેલાં.

ત્રીજી વારનું સગપણ તોડતાં પહેલાં કાફ્કાને ટી.બી. છે તેવું ડોક્ટરી નિદાન થતાં તેણે એ સંબંધને રોગના બહાના તળે તોડી નાખેલું. ફેલિસ સાથે અંતિમ વારનું સગપણ તોડવાનો કાફ્કાનો નિર્ણય તેની પ્રેમિકા માટે અત્યંત દુઃખદ હતો અને તેથી તેણે પોતાની બહેનપણી ગેટી બ્લોચને પોતાના પ્રેમીને સમજાવવા તે જ્યાં વસતો હતો ત્યાં પ્રાગ મોકલી. ગ્રેટી સાથેની કાફ્કાની મુલાકાતોનું પરિણામ વિચિત્ર હતું. તેને સમજાવવા માટે ગયેલી ગ્રેટી તેના પ્રેમમાં પડી ગઈ અને થોડા મહિના કાફ્કા સાથે રોકાઈ ગઈ અને ત્યાર બાદ કોઈ જાતની આગ્રહ વગર ચાલી ગઈ. સુખદ સ્વપ્નની જેમ કાફ્કા તેને જીવનભર સ્મરતો રહ્યો.

ઉપરોક્ત પ્રસંગ બાદ કાફ્કાના જીવનમાં એક નાનકડા રેસ્ટોરન્ટમાં વેઈટ્રેસનું કામ કરતી લગભગ અશિક્ષિત જેવી જુલિ બોરીજેક પ્રવેશી. કાફ્કાને ઉતાવળ હતી. ઘડિયાં લગ્ન લેવા માટે તેણે દોડાદોડ કરવા માંડી, પરંતુ આ વખતે કાફ્કાના પિતાએ આ સંબંધોનો જોરદાર વિરોધ કર્યો. પરિણામે જીવનભર કોઈપણ સ્ત્રીની જવાબદારી લેવાના વિચારમાત્રથી ગભરાઈ જતો.

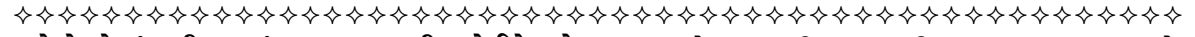
ભાગેડુ કાફ્કા પિતા તથા સમગ્ર પરિવારથી વિરુદ્ધ થઈ ગયો. વિખવાદના આ ગાળમાં તેણે પોતાના પિતાને સંબોધીને જર્મન ભાષામાં 86 પૃષ્ઠનો એક દીર્ઘપત્ર લખ્યો (લેટર ટુ માય ફાધર-1919). આ પત્ર કદાચ વિશ્વનો એકમાત્ર પત્ર હશે જેમાં પિતા-પુત્રના નકારાત્મક સંબંધોની તલસ્પર્શી છણાવટ થઈ છે. પિતાના દબદબાપૂર્ણ આતતાયી વ્યક્તિત્વને આ પત્રમાં કાફ્કાએ પોતાના એગ્નોર્મલ જીવન માટે જવાબદાર લેખ્યું.

પોતાના કૃતિત્વ દ્વારા સાહિત્યવિશ્વમાં પોતાની અમીટ છાપ છોડી જનાર ફ્રેન્ઝ કાફ્કાના ઉપરોક્ત દીર્ઘ પત્રના અંશો પ્રસ્તુત છે.

પ્રિય પિતાજી,

થોડા વખત પહેલાં તમે મને પૂછેલું કે, હું તમારાથી આટલો બધો કેમ ગભરાઉં છું? આવો વિચિત્ર કેમ થઈ ગયો છું? તેનો જવાબ તે વખતે મારી પાસે નહોતો. કદાચ એ જવાબ શોધવા માટે મારે મારા જીવનની જૂની સ્મૃતિઓ અને વિગતોમાં જવું પડે તેમ હતું.... વળી જવાબ આપું તો આપણા સંબંધો વધુ વણસે તેવી શક્યતા પણ ખરી... પણ હવે ઘણું વિચારતાં હું શોધી શક્યો છું કે, તમારી ધાક અને મારી તમારા પ્રત્યેની બીકનાં મૂળ, મારી સમજણ તથા સ્મરણશક્તિથી પણ ઊંડાં છે.

તમારે મન આખા કુટુંબમાં તમે એકમાત્ર સાચા હતા, સફળ હતા, પરિશ્રમી હતા અને તેથી તમારો મારા જેવા નબળા બાળકને દબડાવતા રહેવાનો પૂરો અધિકાર હતો. તમારો દીકરો હોવા છતાં હું તમારાથી તદ્દન વિરુદ્ધ પ્રકૃતિનો હતો. તમે ઉગ્ર તો હું શાંત, તમે બળવાન તો હું નિર્માલ્ય, તમે સાક્ષાત્ સ્વાસ્થ્યનું પ્રતીક તો હું અસ્વસ્થતાનો નમૂનો. ટુંકમાં, આપણો કોઈ મેળ જ

નહોતો. તેમાં વળી તમારું હૃદય પુષ્ટ શરીર જોઈને મને બીક લાગતી... નાનપણમાં ડાઈનીંગ ટેબલ પર પરિવારના બધા સભ્યો હરફેય બોલતા નહીં. તમે જે વાનગીને અડો તેને સ્પર્શવાની હિંમત સુધ્ધા તેઓ કરતા નહીં.... મને તો એમ જ થયા કરતું કે, આ રાક્ષસી પુરુષ મારા જેવા મગતરાને ક્યાંય કચડી નાખશે... હાશ, એવું કંઈ ન બન્યું પણ જે બન્યું તે તમારા પગ તળે કચડાવવા કરતાં પણ વધુ ખરાબ હતું. તમારા ભારે અહંકારે મારો 'હું' મિટાવી દીધો !

મને યાદ છે, હું નાનકડો ત્રણ વર્ષનો હોઈશ. રાત્રે મને પુષ્કળ તરસ લાગી અને મેં રડવા માંડ્યું. મારો રડવાનો અવાજ સાંભળીને તમે આવ્યા. મને માના ખોળામાંથી ઉપાડીને શિયાળાની કડકડતી ઠંડી રાતમાં તમે મને ભોંય પર મૂકીને દરવાજો બંધ કરી દીધો. તમે જીતી ગયા. હવે હું પાણી માગતો નહોતો, રડતો નહોતો. મને તમારી એવી તો બીક લાગતી કે હું ભગવાનને પ્રાર્થના કરતો કે આ રાક્ષસી પડછંદ માણસ, જે મારો પિતા છે તેને મારા રૂમમાં ન મોકલીશ. તે મને બારીમાંથી બહાર ફેંકી દેશે.

તમારા પ્રત્યેની મારી આવી ભાવના વર્ષો સાથે ઉત્તરોત્તર વધતી ગઈ અને હું સાવ બીકણ, અશક્ત, દબ્બુ અને એબ્નોર્મલ બનતો ગયો. મને જરૂર હતી એક થોડા અમથા પ્રેમની, સહાનુભૂતિની, ધીરજની, મૈત્રીની પરંતુ મારું સારું ઈચ્છવાના બહાના હેઠળ તમે મને તદ્દન વિપરીત દિશામાં ધકેલતા ગયા.... પોતાનાથી દૂર, દૂર, દૂર.... મારા શરીરની સાથોસાથ મારા મન અને બુદ્ધિ પર પણ તમારો જાપ્તો હતો.

તમે જાણે મારા સમગ્ર જીવનના એકચક્રી રાજા હતા અને હું તમારી નજરમાં તદ્દન પાંગળો, મૂર્ખ અને ગાંડો હતો... જીવનભર કોઈપણ બાબતે તમારી સાથે અસંમત થવાનું તો મારું ગર્જું જ ક્યાંથી હોય? અરે, હું તો તમારી હાજરીમાં સરખું બોલી શકતોય નહીં. મારી જીભ થોથવાતી. વખત જતાં બોલવાનું લગભગ બંધ જ થઈ

ગયું. મને તમારાથી દૂર ભાગી જવાનું મન થતું. જ્યારે તમે તમારા આવા વર્તનને પૈતૃક લાગણીમાં ખપાવતા, મારા જેવો માણસ શું પરણવાનો હતો તેમ તમે માનતા.... મેં પસંદ કરેલ બન્ને કન્યાઓ ખૂબ સારી હતી, પરંતુ તમારા ભય તળે વિકસેલા મારા વિચિત્ર વ્યક્તિત્વને લીધે મેં તે બન્નેને નિરાશ કરી. હવે ત્રીજી માટે તમે ના પાડો છો. મારે શું કરવાનું ?

હું કેમ ન પરણ્યો ? ઘણા મને પૂછે છે, ન પરણવાનાં ઘણાં કારણ હતાં. પણ મુખ્ય કારણ હતું તમારી ધાક તળે કચડાઈ ગયેલ મારા વ્યક્તિત્વનું. હું સમજતો હતો કે લગ્ન એટલે એક એવી જેલ કે જે તોડીને માણસ સતત ભાગવા પ્રયત્ન કરતો હોય છે. સાથોસાથ હું એ પણ જાણતો હતો કે જો સફળ થાય તો લગ્ન એટલે એવો આવાસ જેમાં વસી જઈને કારાવાસ પણ આનંદમહેલમાં પરિવર્તન થઈ શકે.... પરંતુ તમારી સાથેના મારા દુઃખદ સંબંધોએ મને ભાગેડુ બનાવી દીધો છે. હું જાણું છું આ પણ એક ગાંડપણ જ છે... આ પત્રનો મુખ્ય હેતુ આપણા, પિતા-પુત્ર વચ્ચેના, સંબંધોનું પૃથક્કરણ અને તેનો મારા જીવન પર પડેલો ખોટો પ્રભાવ જ છે.

લિ. તમારો પુત્ર ફેન્ઝ કાફકા

પોતાના જીવન પૃથક્કરણ સાથે લખાયેલ આ દીર્ઘ પત્રે કાફકાનો ઘણો સમય લીધો, પરંતુ તેણે આ પત્ર પિતાને પહોંચતો જ ન કર્યો ! હિંમત હોય તો ને ! તેને તો એટલીય શ્રદ્ધા નહોતી કે તેણે સર્જેલ અમર કૃતિઓ પ્રકાશિત થવાને લાયક હતી ! કેવું દુર્ભાગ્ય કે કાફકાની કૃતિઓ તેના મૃત્યુ બાદ પ્રકાશિત થઈ ! અને આ કૃતિઓએ લેખકને અમર બનાવી દીધો. આ બધી કૃતિઓની જેમ 1919 માં લખાયેલ ઉપરોક્ત પત્ર કાફકાના મૃત્યુ બાદ એક પુસ્તિકારૂપે પ્રગટ થયો.

‘અમરઆશા’ ૪૦૪, સરસ્વતીનગર,
આંબાવાડી વિસ્તાર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫.

સાચા સ્નેહની સમીક્ષા : પ્રતિક્ષા પ્રણવ પંડ્યા

પ્રતિક્ષા એટલે આંખોથી રસ્તાનાં ઓવારણાં લેવાં !
મિસ્ટર 'એ' રેલવે સ્ટેશન પર ઊભા છે. સવારની સ્ફૂર્તિએ રોમેરોમમાં થનગનાટ ઊંજી દીધો છે. અચાનક માર્છક પરથી એનાઉન્સમેન્ટ થાય છે કે એમની ટ્રેન બે કલાક મોડી છે. બધો જ થનગનાટ થીજીને ઠીકરું થઈ જાય છે. માર્છક પર બૂટ કાઢીને મારવાનું મન થાય છે. છાપાં-મેગેઝિન વંચાઈ ગયાં છે. ગીતો સંભળાઈ ગયાં છે. બે કલાક બે જન્મારા જેટલા લાંબા થઈ જાય છે!

મીસ 'બી' બગીચામાં બેઠી છે. હાથમાં ગુલાબ ખીલું ખીલું થાય છે, મનમાં ઈલુ ઈલુ થાય છે. ગમે ત્યારે એનો મિત્ર મળવા આવી શકે, એની આખા બગીચાને જાણ છે ! ત્યાં જ મોબાઈલ સ્ક્રીન પર મેસેજ બ્લીન્ક થાય છે : 'ટ્રાફિકમાં ફસાયો છું. જામ ખૂલતાં વાર લાગશે. મોડું થાશે.' તોડીફોડી નાખવાનું મન થાય છે. મોબાઈલ નહીં, એ તો લેટેસ્ટ છે!) ફૂલ કરમાઈ જાય છે. ઘડિયાળના કાંટાને પેરાલીસીસ થયો હોય એમ માંડ માંડ ચાલે છે !

ઉપરના બાન્ને દૃશ્યો કાલ્પનિક છે પણ વાસ્તવિકતામાં વારંવાર જોયેલા, અનુભવેલા છે. મિસ્ટર 'એ' કે મીસ 'બી'ની જગ્યાએ આપણે પણ મુકાયા હોઈએ ઘણીવાર પણ આપણને પણ એ બેઉની જેમ પ્રતિક્ષાનો પાલવ પકડતાં ફાવ્યું નથી. ક્યારેક આપણે સાચો પ્રેમ પામી શકતા નથી, કારણ આપણે સાચી પ્રતિક્ષા કરી શકતા નથી. પ્રતિક્ષાની અવધિ અને ઉત્કટતા જેમ લંબાય છે એમ સાચો સ્નેહ વધુ ગહન બને છે. ક્વચિત્ પરીક્ષા જેવી લાગતી પ્રતિક્ષા તો સાચા સ્નેહની સમીક્ષા છે, જે મેગ્નીફાઈંગ ગ્લાસની જેમ સંબંધોની નક્કરતાનું નિદાન આપે છે.

પ્રતિક્ષાનું પ્રમાણ અને પદ્ધતિ જુદાં જુદાં હોઈ શકે પણ પ્રતિક્ષામાં સો ટચની પ્રામાણિકતા જરૂરી બને છે. પ્રતિક્ષા એટલે આંખોથી રસ્તાનાં ઓવારણાં લેવાં. આંખોને પાંખો ફૂટે છે અને દૃષ્ટિ પ્રિયજનના પથની પરિક્રમા કરતી રહે છે. કોઈની કેવળ રાહ જોવી એ પ્રતિક્ષા નથી, કોઈ ચેતના ઉત્કટ ઝંખના સાથે કોઈની બંદગી કરે એ પણ પ્રતિક્ષા હોય છે. વેબસાઈટ પર માહિતી લોડિંગ થતાં બફરિંગનો સિમ્બોલ જોઈને ટેબલ પર હાથ પછાડતી વ્યક્તિએ કોચમેન અલીડોસાની એપોઈન્ટમેન્ટ લેવાની જરૂર છે. મરિયમના કાગળની કાગડોળે રાહ જોતા કોચમેન અલીને બેવકૂફ માનનારા પોસ્ટ માસ્ટર પોતાના પરિવારના પત્રના વિલંબ વખતે અલીની પ્રતિક્ષાને કેવા પૂજવા લાગે છે ! કોઈપણ સ્નેહમંદિરમાં પ્રતિક્ષાની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા થવી જ જોઈએ.

આંખોમાં આંસુનાં આસોપાલવ બંધાય કે ના બંધાય હાથથી નેજવાં કરાય કે ના કરાય, પ્રતિક્ષા પદ્ધતિ કે અવધિ પર અવલંબતી નથી. પ્રતિક્ષામાં નેજવાં જેટલી જ અગત્યતા નીજતાની હોય છે અને એટલે જ પ્રતિક્ષા પોતીકી હોય છે, પ્રતિક્ષામાં પ્રોકસી ન હોઈ શકે ! વળી, પ્રતિક્ષા નિષ્ક્રિયતા પણ નથી જ. કોઈપણ પ્રવૃત્તિની આંગળી પકડી પ્રતિક્ષા ચાલતી રહે અને સ્વયં એક પાવન પ્રવૃત્તિ બનતી રહે. દૃષ્ટિ ગુમાવી બેઠેલા મહાકવિ મિલ્ટન પોતાની પ્રતિભાને વ્યર્થ માની બેસે છે ત્યારે એમની ધીરજ એમને સમજાવે છે અને મોતીની સેર જેવા શબ્દો નીકળે છે : They also serve, who stand and wait ! સાચા મનથી થતી પ્રતિક્ષા સેવાનો દરજ્જો પામી શકે છે. મહાત્મારત સિરિયલમાં રુકિમણી શ્રીકૃષ્ણને પત્ર લખે છે ત્યારે એક અદ્ભુત ગીત વાગે છે : 'બિનતી સુનિયે

નાથ હુમારી.' આ ગીતમાં પ્રતિક્ષાની પરાકાષ્ઠા આમ પહોંચતા, આજે પાંચ સેકન્ડમાં ઈમેઈલ પહોંચે છે અને રજૂ થઈ છે : 'સતત પ્રતિક્ષા અપલક લોચન.' પરમ એ રીતે આપણી અધિરાઈની ઊંચાઈ વધતી જ જાય છે. પ્રતિક્ષામાં તો આંખો પટપટાવવાની પણ છૂટ નથી. રખે અને છતાં ય પ્રતિક્ષા તો કરવી જ પડે છે. કેરીનો ને પાંપણ બીડાય અને બોલાય એ નિમિત્તમાત્રમાં પ્રિયજન દાબો નાખ્યા પછી કલાકે કલાકે જોનારને કાચા દાબડા આવીને ચાલ્યું જાય ! ખાવાનો જ વારો આવે ! પરિશ્રમની જેમ પ્રતિક્ષાનો પણ એટલું જ વિકલ્પ નથી. પાનખરમાં વૃક્ષના બધાં પાન ખરી કોઈ જ વિકલ્પ નથી. પાનખરમાં વૃક્ષના બધાં પાન ખરી જાય છે. ત્યારે પણ વૃક્ષની પ્રતિક્ષા લીલીછમ રહે છે. નવા પાન તો ફૂટતા નથી, પણ કોઈ પંખી આવીને સૂકી ડાળ પર માળો બાંધે છે. એ રીતે વૃક્ષની પ્રતિક્ષા ટહુકાના સંતોષને પામે છે.

વૃંદાવનમાં રાધાની પ્રતિક્ષા, મેવાડની તપતી રેતમાં મીરાંની પ્રતિક્ષા, પથ્થર થયેલી અહલ્યાની પ્રતિક્ષા, બાણશય્યા પર સૂતેલા ભીષ્મની પ્રતિક્ષા કે આંખોમાં બોરડી ઉછેરતી શબરીની પ્રતિક્ષા. આ બધા પ્રતિક્ષાને પર્વની જેમ ઉજવતા રહ્યા છે. જેટલી પારાવાર પ્રતિક્ષા એટલું જ મધુરું મિલન. ક્યારેક તો જે આનંદ પ્રતિક્ષામાં મળે છે. એ પ્રાપ્તિમાં પણ નથી મળતો. ફના નિઝામી કાનપુરીના આ બે શે'ર સાંભળો :

‘દિન ગુઝર ગયા એતબાર મેં,
રાત કટ ગઈ ‘ઈખિત્યાર મેં
વો મઝા કહાં વરલે યાર મેં
લુફ જો મિલા ઈન્તઝાર મેં.’

જમાનો ઈન્સ્ટન્ટનો છે. પાંચ મિનિટ તાવડી તપાવવા કરતાં બે મિનિટમાં નૂડલ્સ બાફવા તૈયાર છે બધાં. જ્યાં ફૂડ પણ ફાસ્ટ હોય ત્યાં વહાલ માટે કોણ વેઈટ કરે ! આપણે આજનાં બધાં કામ અત્યારે નહીં, ગઈકાલે જોઈએ છે ! જીવવાનો પણ સમય નથી તો કોઈની પ્રતિક્ષાનો સમય તો પરચીસમો કલાક હોય તો ફાળવી શકાય એવું છે ! પહેલાં પાંચ દિવસે ટપાલ પહોંચતી, પા કલાકમાં તાર

નાનકડી ફૂંપળથી ખૂલ્લા ખેતરો વરસાદની પ્રતિક્ષામાં પ્રવૃત્ત છે. આકાશમાં શરૂ થયેલી વાદળોની હડિયાપાટી દર્શાવે છે કે પ્રતિક્ષાની પૂર્ણતા નજીકમાં છે. ધરતી અને આકાશનું ભીનું ઐક્ય હાથવેંત છેદું છે ! સ્ટેશન પર જેમ વાતાનુકૂલિત પ્રતિક્ષાખંડ હોય, એમ આપણી અંદર પણ આપણી જાત અનુકૂળ પ્રતિક્ષા માટે પગભર થઈએ.

ચાર્જિંગ પોઈન્ટ

મારો સમય તમારી પ્રતિક્ષા બની ગયો,
હું તો હજી ઊભો જ છું, રસ્તો વહી ગયો.
તારા સ્મરણની એક ક્ષણ ટહુકી ઊઠી અને
ઘરની સફેદ ભીંત પર થાપો પડી ગયો.

- હર્ષદ ત્રિવેદી

(સૌજન્ય : 'કપોળ સમાજ દર્પણ')

મે મહિનામાં આવતા આરોગ્ય દિવસો

૧ મે, વિશ્વ અસ્થમા દિવસ, ૨ મે, આંતરરાષ્ટ્રીય બહેરાશ જાગૃતિ દિવસ, ૭ મે, મૂત્રાશય કેન્સર જાગૃતિ દિવસ, ૮ મે, વિશ્વ રેડકોસ દિવસ અને વિશ્વ થેલેસેમિઆ દિવસ, ૧૨ મે, વિશ્વ કોનિક થાક સિન્ડ્રોમ દિવસ અને આંતરરાષ્ટ્રીય નર્સ દિવસ, ૧૫ મે, આંતરરાષ્ટ્રીય કાંગારુ સંભાળ દિવસ અને આંતરરાષ્ટ્રીય સુવિધાઓ દિવસ, ૨૮ મે, આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા આરોગ્ય ક્રિયા દિવસ, ૩૧ મે, વિશ્વ તમાકુ વિરોધી દિવસ.

બીના શ્રેયસ પંડ્યા આરોગ્ય, શિક્ષણ, માહિતી અને સંદર્ભ કેન્દ્ર, સદ્વિચાર પરિવાર આરોગ્ય વિષયક જુદા જુદા દિવસોની ઉજવણી નિમિત્તે નિષ્ણાત તબીબો દ્વારા લોકભોગ્ય ભાષામાં લેખો તથા જુદી જુદી પ્રાપ્ત માહિતી માટે શ્રી જપન દવે મો.નં. ૯૮૭૯૫૭૭૧૫ પર સંપર્ક કરવો.

સમાજની અસમાનતા ક્યારે દૂર થશે ?

કરસનભાઈ પટેલ

આટલી બધી અસહ્ય મોંઘવારી અને બેરોજગારી છે તો પણ લોકોને મોંઘવારી અને બેરોજગારી જરાય નડતી નથી એવું લાગે છે. જો કે ગરીબી રેખા નીચે જીવતા લોકોને તો જીવન જીવવું જ દોહાલું થઈ ગયું છે. ઘણા ભણેલા ગણેલા શિક્ષિત લોકો બેકાર ફરે છે. તેમના માટે સરકારી નોકરી તો છે જ નહિ. જેને ખાનગી નોકરીઓ છે તેમનો પગાર પણ માંડ પાંચ હજારથી માંડીને દસ-પંદર હજાર રૂપિયા હોય છે. હવે એટલા પગારમાં તે પોતાના પરિવારનું ગુજરાન કેવી રીતે ચલાવે ? ઘરમાં તે બે માણસો, બે બાળકો અને મા-બાપ હોય તેમાં શું પૂરું થાય? અનાજ, શાકભાજી, દૂધ, છાશ, કપડાં, ભણવાની ફી, આરોગ્ય વિષયક દવા તથા હોસ્પિટલ ચાર્ટ કેટલું બધું મોઘું? પૈસાની બચત તો એક બાજુ રહી પણ ક્યારેક દેવું પણ થતું હોય છે. તેઓની જીવનશૈલી કરકસરપૂર્વકની હોય છે. ખાવાનું માંડ પૂરું થાય. ભારતમાં કેટલાય ગરીબ લોકો એવા છે જેમને બે ટંક ખાવાનું પણ મળતું નથી. કેટલાક ભૂખ્યા સૂઈ જાય છે, તેમને પહેરવા પૂરતાં કપડાં પણ નથી. રહેવાનું પોતાનું ઘર નથી. ભાડાના મકાનમાં રહે છે, કેટલાક લોકો રસ્તા પર ઝૂંપડાં બનાવીને તેમાં રહેતા હોય છે. તેમને જોતાં જ તેમના પર દયા આવે એવી પરિસ્થિતિ ઘણી જગ્યાએ જોવા મળે છે. તે જોતાં જ દિલ કંપી ઊઠે છે. જ્યારે બીજી તરફ લોકો આલિશાન મહેલોમાં રહે છે. આ મહેલોની કિંમત કરોડોમાં હોય છે. કેટલાંય ફોર વ્હીલર્સ હોય છે. તે રોજ રોજ કીમતી વસ્ત્રો પરિધાન કરે છે. પૈસા તો પાણીની જેમ વાપરી નાખે છે. પોતે લગ્ન જેવા પ્રસંગો ઠાઠથી જાજરમાન રીતે ઉજવે છે. પોતે બહુ જ ધનિક છે તેવું પ્રદર્શન કરે છે. લગ્નમંડપ જુઓ તો જાણે વિશ્વકર્મા

ભગવાને બનાવ્યો હોય તેવો શોભી ઊઠે છે. ખાવાની વાનગીઓ જુઓ તો કેટલાય પ્રકારની હોય છે. આપણને તો તેનાં નામ પણ આવડતાં નથી. સાથે ઘણી જાતનાં નાસ્તા, પાણીપૂરી, જુદી જાતના આઈસ્ક્રીમો, જુદા જુદા મુખવાસો પણ હોય છે. વર કન્યા અને જાનેયાનાં કીમતી કપડાં જોઈને જ અંજાઈ જવાય. કેટલાય રૂપિયાના દારૂખાનાનો ધૂમાડો થઈ જાય. બેન્ડવાજાં, ગરબા પાર્ટી અને લગ્નપવિત્ર કંકોત્રીની વાત જ શું કરવી? પચાસ વર્ષ પહેલાં હજારમાં. પાંચ વર્ષ પહેલાં લાખમાં અને હવે તો લગ્ન કરોડમાં થાય છે. સમાજની આ અસમાનતા વિષમતા ક્યાં લઈ જશે? પૈસાદાર દિનપ્રતિદિન પૈસાદાર જ થતો જાય છે ને ગરીબ દિનપ્રતિદિન ગરીબ જ રહે છે. ધનિકો તો ખાવાપીવામાં ને રહેવામાં જલસા કરે છે. ગરીબોને તો ઘી તો શું તેલનું ટીપુંય મળતું નથી. ભૂખ્યા ગરીબ લોકોનો જઠરાગ્નિ જ્યારે જાગશે ત્યારે શું દશા થશે? આ ધનિક લોકોને ગરીબોની હાય જરૂર લાગશો તે જ્યારે ભૂખ્યો ટળવળે છે ત્યારે ધનિકોને મોજ મઝા-જલસા કરતા જુએ છે ત્યારે તેને શું થતું હશે? તે એક વિચાર માગી લે તેવો પ્રશ્ન છે. ગરીબો કોઈ એક સમાજમાં જ હોય છે એવું નથી. બધા સમાજોમાં આર્થિક રીતે પછાત ગરીબો તો હોય છે પણ કોઈ તેની દરકાર કરતું નથી, તેની સામે કોઈ જોતું પણ નથી. આવી ગંભીર પરિસ્થિતિ અંગે આપણે સૌએ ગંભીરતાથી વિચારવું પડશે. સમાજમાં જે લોકો ગરીબ છે તેનાં બાળકોને મફત ભણાવવાની સમાજ તરફથી વ્યવસ્થા થવી જોઈએ. તેના પરિવારને કપડાં તથા ખાવા-પીવા માટેની મદદ મળવી જોઈએ. તેનાં સંતાનોને શિક્ષણ અને ક્ષમતા પ્રમાણે નોકરી પણ આપવી પડશે. તેમના લગ્ન પ્રસંગો કે બીજા પ્રસંગો

‘કર્મણ્યકર્મ યઃ પરચેત્’

વિનોદ શાહ

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાના ચોથા અધ્યાયમાં અઢારમા શ્લોકમાં ભગવાન કર્મોના તત્વને જાણવાવાળા મનુષ્યની પ્રશંસા કરે છે. કર્મ કરતા હોઈએ અથવા ન કરતા હોઈએ તેનાથી નિર્લિપ્ત રહેવું. અર્થાત્ પોતાને માટે કોઈપણ પ્રવૃત્તિ કે નિવૃત્તિ ન કરવી. અમુક કાર્ય હું કરું છું. આ કર્મનું ફળ મને મળે એવો ભાવ રાખીને કર્મ કરવાથી જ મનુષ્ય કર્મથી બંધાય છે. પ્રત્યેક કર્મનો આરંભ અને અંત હોય છે. પરંતુ જીવ પોતે નિત્ય નિરંતર રહે છે. જીવ પોતે, પરિવર્તનશીલ કર્મ અને તેના ફળથી સર્વથા સંબંધરહિત છે. છતાં પણ તે ફળની ઈચ્છાથી તેનાથી બંધાઈ જાય છે. આમ ફળની સ્પૃહા કે ઈચ્છાજ બાંધવાવાળી છે.

ફળની ઈચ્છા ન રાખવાથી નવા રાગ ઉત્પન્ન થતો નથી અને બીજાઓના હિત માટે કર્મો કરવાથી જૂનો રાગ નષ્ટ થઈ જાય છે. આ રીતે રાગ રૂપી બંધન ન રહેવાથી સાધક સર્વથા વિતરાગ બની જાય છે. વિતરાગ બનવાથી સઘળાં કર્મ અકર્મ બની જાય છે. વિતરાગ બનવાથી સઘળાં કર્મ અકર્મ બની જાય છે. જીવનો જન્મ કર્મોના અનુબંધથી થાય છે. જેમકે જે પરિવારમાં જન્મ લીધો છે, તે પરિવારના લોકો માટે ઋણાનુબંધ છે. અર્થાત્ કોઈનું ઋણ ચૂકવવાનું છે અને કોઈનું ઋણ તેની પાસેથી વસુલ કરવાનું છે. કારણકે અનેક જન્મોમાં અનેક લોકો પાસેથી લીધું છે અને અનેક લોકોને દીધું છે. આ લેવા-દેવાનો વ્યવહાર અનેક જન્મોથી ચાલતો આવી રહ્યો છે, તેને ચૂકતે ક્યા વિના જન્મ મરણથી છૂટકારો મળી શકતો નથી. તેને સરભર કરવાનો ઉપાય છે, અગાઉથી લેવાનું બંધ કરી દેવું, અર્થાત્ પોતાના અધિકારનો ત્યાગ કરી દેવો અને આપણા ઉપર જેમનો અધિકાર છે, તેમની સેવા કરવાનો આરંભ કરી દેવો. આ રીતે નવું ઋણ લે નહિ

અને જૂનું ઋણ બીજાઓને કામે કર્મ કરીને ચૂકવી દે, તો ઋણાનુબંધ સમાપ્ત થઈ જશે. અર્થાત્ જન્મમરણ ટળી જશે. જેમ કે કોઈ દુકાનદાર પોતાની દુકાન બંધ કરવા ઈચ્છે છે, તો તે બે કામ કરશે. પહેલું જેને આપવાનું છે, તેને આપી દેશે. અને બીજું જેની પાસેથી લેવાનું છે, તે લઈ લેશે, અથવા છોડી દેશે. એવું કરવાથી તેની દુકાન બંધ થઈ જશે. જો એ એવો વિચાર રાખે કે જે લેવાનું છે તે સઘળે સઘળું લઈ લઉં, તો દુકાન બંધ થશે નહિ. કારણકે જ્યાં સુધી તે લેવાની ઈચ્છાથી વસ્તુઓ આપતો રહેશે, ત્યાં સુધી દુકાન ચાલુ જ રહેશે, બંધ થશે નહિ.

પોતાને માટે કંઈ પણ ન કરવાથી અને ન ઈચ્છવાથી અસંગતા આપમેળે પ્રાપ્ત થઈ જશે. કારણકે કારણો અને ઉપકરણો સંસારનાં છે, અને સંસારની સેવામાં લગાડવા માટે જ મળ્યાં છે, પોતાને માટે નહિ. એટલા માટે સઘળાં કર્તવ્ય કર્મો (સેવા, ભજન, જપ, ધ્યાન, સમાધિ પણ) કેવળ સંસારના હીત માટે જ કરવાથી કર્મનો પ્રવાહ સંસાર તરફ ચાલ્યો જાય છે અને સાધક પોતે અસંગ અને નિર્લિપ્ત રહી જાય છે. આ કર્મમાં અકર્મ જોવું કહેવાય.

જ્યાં સુધી પ્રકૃતિની સાથે સંબંધ છે, ત્યાં સુધી કર્મ કરવું અથવા ન કરવું-બન્નેય કર્મ છે, એટલા માટે કર્મો કરવાં અથવા ન કરવાં-બન્નેય અવસ્થામાં કર્મયોગીએ નિર્લિપ્ત રહેવાનું તાત્પર્ય છે. કર્મોના ત્યાગ કરવાથી અમને માન, આદર, ભોગ વગેરે મળશે-આ પ્રકારની કિંચિંતમાત્ર ઈચ્છા ન થવી.

દુઃખ સમજીને તેમજ શારીરિક કલેશ ના ભયથી કર્મ ન કરવું એ રાજસ ત્યાગ છે અને મોહ, આળસ અને પ્રમાદન કારણે કર્મ ન કરવું એ તામસ ત્યાગ છે. આ બન્ને ત્યાગ સર્વથા ત્યાજ્ય છે, એ ઉપરાંત કર્મ ન કરવું

પૌત્રીની દાદીને અંજલિ

- ઈશા મનીષ સરૈયા

વહાલાં દાદી,

આમ તો બધું સારું જ ચાલતું હતું અને દરેક જણ સ્વસ્થ જીવન જીવતાં હતાં ને વળી તમે પણ અમારી આસપાસ જ હતાં ને !...મને જમવા લેવા માટેનો આગ્રહ કરતાં તમે મારા બધાં નખરાંઓને કેવી કુશળતાથી સંભાળી લેતાં હતાં !!!

મારા જીવનનાં ૧૬ વર્ષ શ્રેષ્ઠ બનાવવા માટે કયા શબ્દોમાં તમારો આભાર માનું? બાળપણમાં તોફાન કરીને તમારી સાડીમાં જ્યારે લપેટાઈને સંતાઈ જતી હતી, ત્યાંથી તે તમારી સાથે મારી ઊંચાઈ સરખાવ્યા કરતી કરતી ને જે દિવસે મારી ઊંચાઈ તમારા કરતાં વધી ગઈ ને આપણાં બંનેનો સૌથી આનંદનો દિવસ !

અને જેમ જેમ હું મોટી થતી ગઈ... જ્યારે ઘરમાં બનાવેલું ભોજન ભાવતું ન હોય ત્યારે મને ગમતાં મિષ્ટાનથી માંડીને ગમતાં શાકભાજી તમે બનાવી આપતાં ! સ્કૂલે જતાં ટિફીન ભૂલી ગઈ હોઉં કે ટ્યૂશને જતાં પૈસા લેવાના રહી ગયા હોય, તમે બૂમો પાડીને પાછી બોલાવીને બધું હાથમાં આપતાં અને એય ધ્યાન રાખતા કે સ્કૂલે કે ટ્યૂશનમાં મોડી ના પડું.

હવે જ્યારે તમે નથી ત્યારે બીજું કોઈ નથી કે જે તમારી જેમ મારી પાછળ દોડીને મારી સંભાળ રાખશે? બધું બરોબર ચાલતું હતું અને મારી બોર્ડની પરીક્ષાઓ પણ ચાલુ જ થવાની હતી અને ત્યારે તમે એવી તકેદારી રાખી કે હું પરીક્ષાની તાણમાં ન આવું. તમે જ્યારે હોસ્પિટલમાં હતાં ને આસપાસ શું બની રહ્યું છે તેનો ખ્યાલ ન હોય ત્યારે પણ સૌને તમે મારું ધ્યાન રાખવાની ખાસ ભલામણ કરતાં અને જ્યારે હું તમને મળવા આવતી ત્યારે ઊંડી નિદ્રામાંથી બહાર આવતાં અને કેવાં પ્રેમાળ સ્મિતથી મને ભરોસો અપાવતાં કે બધું સારું થઈ જશે અને મને સારા માર્ક્સ મળશે !

આખરે તમે ૨૯ માર્ચના રોજના સવારે ૭-૦૦ કલાકે ઘરે આવ્યાં અને તમને શાંતિનો અનુભવ થયો. મને યાદ છે કે તમારો પ્રેમાળ ચહેરો અને મને જોઈને એમાં પ્રગટેલું સ્મિત ! દિશા તમારી બાજુમાં જ ઊભેલી અને તમે એને મારું ધ્યાન રાખવાનું કહ્યું. તા. ૧-૪-૨૦૧૯ની સવારે જ્યારે મેં તમારા કાનમાં કહ્યું કે, “દાદી, કશી ચિંતા ના કરશો, હું બધું સંભાળી લઈશ ત્યારે તમે પ્રભુને યાદ કર્યાં. બપોરે ૩-૫૯ કલાકે જ્યારે તમે અંતિમ શ્વાસ લીધા અને મારી પાડેલી ચીસમાં ‘દાદી’ સાંભળી તમે જે છેલ્લો પ્રતિભાવ આપ્યો. દાદી...તમે મને બહુ યાદ આવશો...હું પણ તમને વચન આપું છું કે તમને કદી દુઃખ થાય એવું વર્તન કે કામ નહીં કરું. તમે હંમેશાં મારા હૃદયમાં જ રહેશો.

મુ. બહેન કુંજબાળા મહેન્દ્રભાઈ સરૈયાના દેહાવસાન સમયે તેમની પૌત્રી ઈશા દ્વારા અંજલિ

:: સ્થાન સમર્પિત ::

મનુભાઈ માલેકલાલ શાહ પરિવાર

સદ્વિચાર સમાચાર સેવા

બીના શ્રેયસ પંડ્યા આરોગ્ય, શિક્ષણ અને માહિતી
સંદર્ભ કેન્દ્ર સદ્વિચાર પરિવાર અને
લાઈંગ કલબ અમદાવાદ (ઈન્ડિયા)ના ઉપક્રમે
આરોગ્ય સેમિનારનું આયોજન

કાર્યક્રમની શરૂઆતમાં સંસ્થાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી શ્રી
પ્રવીણ ક. લહેરી અને ઉપપ્રમુખ ડૉ. પંકજ શાહે સંસ્થાની
પ્રવૃત્તિઓ અંગે ટૂંકી માહિતી આપી કાર્યક્રમની શરૂઆત
કરવામાં આવી હતી.

દર મહિને ઉંમરલાયક જાહેર આરોગ્યની સમસ્યાઓ
માટેની યોજાતી પ્રવચનશ્રેણીના અનુસંધાનમાં તા.૭-૪-
૨૦૧૯ના રોજ ચોથા વર્ષનું સાતમું પ્રવચન 'ફેફસાંના રોગ'
ઉપર ડૉ. જય મહેતા અને ડૉ. વૈશાલ શેઠે પીપીટી પ્રેઝન્ટેશન
માહિતી તેમજ માર્ગદર્શન આપ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં હાજર
શ્રોતાઓના પ્રશ્નોના બંને ડોક્ટરોએ ખૂબ સંતોષપૂર્વક જવાબ
આપ્યા હતા.

દર વખતની પરંપરા મુજબ આ કાર્યક્રમમાં
ડૉ. કુસુમબહેન શાહ અને ડૉ. નરેશભાઈ પટેલનું સન્માન
કરવામાં આવ્યું હતું.

કાર્યક્રમના અંતમાં લાઈંગ કલબના પ્રણેતા
ડૉ. મુકુંદભાઈએ આ વિષય ઉપર અન્ય માહિતી આપ્યા
બાદ કાર્યક્રમનું સમાપન થયું હતું.

લગ્ન પ્રસંગે વહેંચવા માટે સદ્વિચાર પરિવારે પ્રકાશિત
કરેલ "કુર્યાત્ સદા મંગલમ્" નામક પુસ્તિકા

શુભલગ્ન પ્રસંગે સહજીવનયાત્રા શરૂ કરતાં નવયુગલને
સ્વજનોના શુભાશીર્વાદ મળે તે માટેના સત્કાર-સમારંભોમાં
યોજાતા હોય છે ને તે વખતે સ્વજનો ચાંલલામાં કવર કે ચીજ
વસ્તુની ભેટ આપી આશીર્વાદ આપ્યાનો સંતોષ માણતાં હોય

છે, પરંતુ તેમાં મોટે ભાગે આપ-લેનો વ્યવહાર જ હોય છે.

તાજેતરમાં સદ્વિચાર પરિવારે નવી આવૃત્તિમાં પ્રકાશિત
કરેલ 'કુર્યાત્ સદા મંગલમ્' નામક પુસ્તિકા તૈયાર કરી છે જે
આપને ત્યાં શુભલગ્ન પ્રસંગ આવે ત્યારે તેમજ આપ કોઈકને
ત્યાં આવેલા શુભલગ્ન પ્રસંગે યોજેલા સત્કાર-સમારંભોમાં
જાઓ ત્યારે આ પુસ્તિકા આપ ભેટ તરીકે અથવા તો સ્વજનોને
વહેંચી શકો છો.

આ પુસ્તિકા મંગાવવા માટે આપ સંસ્થાના કાર્યાલયનો
સંપર્ક કરી શકો છો. આ પુસ્તિકાની કિંમત એક નંગના રૂ. ૧૫
પ્રમાણે રાખવામાં આવી છે. લગ્ન પ્રસંગે ૫૦૦ કે તેથી વધારે
ગુણાંકમાં વહેંચવી હશે તેમને યોગ્ય વળતર આપવામાં
આવશે.

સદ્વિચાર પરિવાર : મહિલા ઉત્કર્ષ કેન્દ્ર

સદ્વિચાર પરિવાર સંચાલિત મહિલા ઉત્કર્ષ કેન્દ્ર દ્વારા
માર્ચ મહિનામાં બે તાલીમની વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ હતી.

૧૧ માર્ચના રોજ જવેલરી બનાવવાની તાલીમ ગોઠવેલ
હતી. ૭ દિવસની આ તાલીમમાં કુલ ૧૭ બહેનોએ ભાગ
લીધો હતો. આ તાલીમમાં બહેનોએ પાલડી જવેલરીના સેટ,
બ્રેસલેટ, બુટ્ટી, વગેરે બનાવતા શીખવ્યું હતું.

૨૫ મી માર્ચના રોજ એક દિવસીય શરબત બનાવવાની
તાલીમ કરી તેમાં કુલ ૨૪ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો. આ
તાલીમમાં વિષય નિષ્ણાંત ઝલકબહેન મહેશ્વરીએ વિવિધ
જાતના શરબત બનાવતા શીખવ્યું હતું. બહેનોએ ઘણા
ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો.

૧ એપ્રિલના રોજ મહેંદી તાલીમની ગોઠવણ કરી કુલ
૨૪ બહેનો આ તાલીમમાં જોડાયા હતા.

Publisher, Printer **PRAVINBHAI K. LAHERI** on behalf of Owner **Sadvichar Parivar,**

Printed at **Gujarat Offset Private Ltd.** Station Road, Vatva, Ahmedabad - 382 440 and

Published from Sadvichar Parivar, Samarpan Vidhyapith, Near Ramdevnagar Bus Stand,

Jodhpur Tekra, Satellite Road, Ahmedabad-380015. GUJARAT

Editor : **PRAVINBHAI K. LAHERI**

સદ્વિચાર પરિવારને આપના સહયોગની પ્રતિક્ષા છે.

નમ્ર અપીલ

કોઈપણ સેવાકીય સંસ્થા માટે દાન દ્વારા ભંડોળ એકત્ર કરી ચાલુ પ્રવૃત્તિઓને જાળવી રાખી તેનો વ્યાપ વધારવાનો અને નવી સેવાઓ દ્વારા સમાજના જરૂરિયાતમંદ લોકોને સહાયભૂત થવાનું કાર્ય મહત્વનું છે. છેલ્લા થોડા વર્ષોથી અનેક દાતાઓએ ઉદાર હાથે સહાય આપી તેથી આજે સદ્વિચાર પરિવારની સેવાઓનો લાભ દર વર્ષે લાખો લોકો સુધી પહોંચે છે. સદ્વિચાર પરિવારની કામગીરીને વિશેષ રૂપથી વિકસાવવા માટે નવી સવલતો ઊભી કરવી જરૂરી છે. અમારી જરૂરિયાતોની યાદી આ સાથે રજૂ છે. ઈન્કમટેક્સની કમલ 80G હેઠળ ૫૦ ટકાના ધોરણે કરરાહતને પાત્ર છે. પ્રોજેક્ટ માટે અપાયેલ દાન કોર્પોરેટ સોશિયલ રિસ્પોન્સીબીલીટી (CSR) માટે પણ પાત્ર ધરાવે છે. તાજેતરમાં ઉંવારસદ, તા.જિ. ગાંધીનગરના વિકલાંગ પુનર્વાસ કેન્દ્રને ઓ.એન.જી.સી. દ્વારા વપરાયેલા પાણીના શુદ્ધિકરણ માટે રૂ. ૧૬,૦૦,૦૦૦/- ની સહાય આપવામાં આવી છે.

પ્રકાશન - સભ્યપદ

સદ્વિચાર પરિવારની મૂળ પ્રવૃત્તિ સમાજોપયોગી વિચારોનો ફેલાવો કરી સમાજને સંવેદનશીલ અને સેવામાં સક્રિય કરવાની છે. આપ નીચેની બાબતે સહયોગ આપી અમને આભારી કરશો.

▶ આજીવન સભ્યપદ : રૂ.૬,૦૦૦/-

દર મહિને 'સુવિચાર'નો અંક અને વિવિધ કાર્યક્રમ પ્રવૃત્તિની માહિતી મળતી રહેશે. પ્રસંગોપાત પુસ્તકો ભેટ મોકલાશે.

▶ સુવિચારનું લવાજમ

૧ વર્ષ : રૂ.૨૦૦ ૩ વર્ષ : રૂ.૫૦૦ ૫ વર્ષ : રૂ.૮૦૦

▶ સદ્વિચાર પરિવાર પ્રકાશિત પુસ્તકો

સદ્વિચાર પરિવારમાં ઉપલબ્ધ પુસ્તકોની યાદી અને કિંમત www.sadvichar.org ઉપર ઉપલબ્ધ છે. ખરીદી માટે Email : sdparivar.org@gmail.com પર આપની જરૂરિયાત, પુસ્તકનું શિર્ષક, કિંમત જણાવશો તો વીપીપીથી પુસ્તક મોકલવામાં આવશે તે માટે અલગ ચાર્જ લેવામાં આવશે નહીં.

▶ સામાજિક પ્રસંગોએ પુસ્તક વિતરણ :

સામાજિક પ્રસંગોએ સભા-સેમિનારમાં બહોળા વિતરણ માટેના પુસ્તકોની યાદ.

અન્નદાન મહાદાન

▶ સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ :

સોમવારથી શનિવાર દરરોજ બપોરે ૧૧-૩૦ થી ૧૨-૩૦ વચ્ચે નિ:શુલ્ક ખીચડી અને પૂરી-શાક વગેરે માટે 'સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ' કેન્દ્રના દૈનિક ખર્ચ માટે રૂ.૧૨૦૦/- નો સહયોગ આવકાર્ય છે.

▶ તપોવન ગર્ભસંસ્કાર કેન્દ્ર :

આ કેન્દ્રમાં સગર્ભા બહેનોને પૌષ્ટિક નાસ્તો આપવાનો દૈનિક ખર્ચ રૂ.૮૦૦ માટે આપની સહાય અમને ખૂબ ઉપયોગી થશે.

કભી ખુશી કભી ગમ

ડૉ. પી.પી. બેપ્સી અને શ્રીમતી વેણી રવિ

“ગમે તે પરિસ્થિતિમાં જીવનને પૂરેપૂરા ઉત્સાહ અને હિંમતથી જીવવું એ જ લક્ષ્ય છે. કેન્સર જેવી બિમારીનો સામનો કરવાનો આવે કે પછી કોઈ તકલીફ આવે પણ છેવટે તો તમે જે તે પરિસ્થિતિમાં કઈ રીતે જીવન જીવ્યા તે મહત્વનું છે.”
- ગિલ્ડા રેડનર

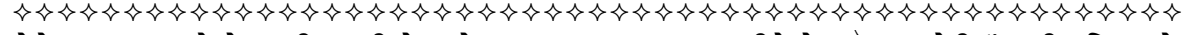
કલા ગુજરાતના એક ગામની સીધી સરળ છોકરી હતી. બાજુના ગામની કોલેજમાં તેણે બી.એ.પુરું કર્યું એના એક-બે વર્ષ પછી તેના માતાપિતાએ તેના લગ્નની વાત શરૂ કરી. કલા જે એક નમ્ર અને કહ્યાગરી દિકરી હતી તેણે માતાપિતાને કહ્યું કે તેઓ જે પણ નિર્ણય લેશે તે દિકરીના હિતમાં જ લેશે એટલે તે માતાપિતાની પસંદગીના છોકરા સાથે જ લગ્ન કરશે. તેના માતાપિતાને દિકરીની વાતથી આનંદ થયો. તેમણે દિકરી માટે યોગ્ય વરની શોધ સરસ કરી. થોડા જ મહિનામાં કલાની સાથે શોભે એવો યોગ્ય મુરતિયો-નટરાજ મળી ગયો. નટરાજ ભણેલો, સુશીલ છોકરો હતો અને શહેરમાં એક મોટી કંપનીમાં ઓફિસર હતો. તેની આવક સારી હતી એટલે તેને નોકરી કરતી નહિ પણ ઘર અને પરિવાર સંભાળીને રહે તેવી સરળ અને સુશીલ કન્યા સાથે લગ્ન કરવા હતા તેથી કલાને જોઈને તેણે તરત જ હા પાડી દીધી. કલાને પણ પોતાના માતાપિતાના નિર્ણયમાં કોઈ સંદેહ નહતો. એક સારો દિવસ જોઈ બન્નેના વિવાહ થયા અને થોડા મહિના પછી શુભ ચોઘડિયામાં તેમના લગ્નની તારીખ પણ નક્કી થઈ. એ દરમિયાન નટરાજ એક-બે વાર કલાને મળવા આવેલ અને તેને શહેરના જીવન ત્યાંની રીતભાત વગેરે વિષે પણ ઘણી વાતો કરેલી. કલાને શરૂઆતમાં તો તેની વાતો સાંભળી પોતે શહેરી જીવનશૈલી સાથે તાલમેલ મેળવી શકશે કે નહિ તેની

ચિંતા થતી પણ પછી નટરાજનો સ્વભાવ અને સહકારપૂર્ણ વ્યવહારથી તેની ચિંતા ઓછી થઈ. નટરાજની વાતો તે કુતુહલતાપૂર્વક સાંભળતી હતી. બન્ને સાથે મળીને પોતાના ભાવી જીવનના સ્વપ્નો ગૂંથતા હતા.

છેવટે એ દિવસ પણ આવી ગયો જ્યારે કલા અને નટરાજના લગ્ન થયા અને કલા ભારે હૈયે પોતાના માતાપિતાની વિદાય લઈને સાથેસાથે મનમાં નવજીવનના સોનેરી સ્વપ્નો લઈને નટરાજની સાથે શહેરમાં આવી. બન્નેએ ખૂબ જ હોશથી દાંપત્યજીવનની શરૂઆત કરી. કલાએ પોતાની સૂઝ અને સમજથી થોડા જ દિવસમાં નટરાજ જે મકાનમાં ભાડે રહેતો હતો એ મકાનને ‘ઘર’ બનાવી દીધું અને સરસ રીતે સજાવી પણ દીધું. નટરાજને કલાની સાદગી અને સરળતા ખૂબ જ ગમતા હતા. બન્ને ખુશ હતા પણ વિધિના લેખની તેમને પણ ખબર ન હતી.

એક દિવસ સવારે નહાતી વખતે કલાને તેની છાતીમાં નીચે નાના ગદ્દા જેવું કંઈક લાગ્યું. જો કે ત્યાં કોઈ દુઃખાવો નહતો થતો. તેને થયું કદાચ કામ કરતા કંઈક વાગ્યું હશે એનો સોજો હશે. એક-બે દિવસમાં મટી જશે એમ વિચારી તેણે બહુ ધ્યાન ના આપ્યું. પણ અઠવાડિયું થયું તો પણ એમાં કોઈ ફરક ના પડ્યો એટલે તેને થોડી ચિંતા થઈ. નટરાજને કલાનો ચહેરો જોઈ ખ્યાલ આવી ગયો કે તે કોઈ ચિંતામાં છે એટલે એણે કલાને કારણ પૂછ્યું, કલાએ પહેલા તો વાત ટાળી પણ નટરાજે આગ્રહ કર્યો એટલે તેણે તેને ધીમે રહીને હકીકત જણાવી અને કહ્યું કે મને લાગે છે કે એ ગદ્દો થોડો મોટો થઈ ગયો છે. નટરાજે તેને હિંમત આપતા કહ્યું કે ‘આપણે ડોક્ટરને બતાવી દઈશું એટલે એનો ઈલાજ થાય.’

નટરાજે રાતે ઈન્ટરનેટ પર પણ તપાસ્યું અને એને

એને ખ્યાલ આવ્યો કે આવી તકલીફો માટે જરાપણ બેદરકારી રાખ્યા વગર તરત જ ડોક્ટરની સલાહ લેવી જોઈએ. તેણે વાંચ્યું કે છાતીમાં આવો ગદ્દો એ કેન્સરની ગાંઠ હોઈ શકે છે અને જો વેળાસર તેનું નિદાન થાય તો યોગ્ય સારવારથી તે મટી પણ શકે છે. તેણે કલાને તો કશું કહ્યું નહિ પણ પોતે હવે આમાં કોઈ વિલંબ ના કરવાનું નક્કી કર્યું.

બીજા દિવસે તેણે ઓફિસમાં રજા રાખી અને એક મિત્રની મદદથી શહેરના જાણીતા ઓન્કોલોજિસ્ટની એપોઈન્ટમેન્ટ મેળવી કલાને ચેક-અપ માટે લઈ ગયો. ડોક્ટરે કલાની વાત સાંભળી અને તેની શારીરિક તપાસ પણ કરી. નટરાજે ઈન્ટરનેટ પણ વાંચેલું કે મેમોગ્રામ અને સ્કેન કરીને તેનું નિદાન થઈ શકે છે. જો કે તેણે વિચાર્યું કે ઓન્કોલોજિસ્ટને બતાવીને તેમની સલાહ મુજબ જ ટેસ્ટ કરાવવાથી નિદાન અને સારવાર સારી રીતે થઈ શકશે.

ડોક્ટર પાસે જઈને કલાએ પોતાની તકલીફની વિગતવાર જાણ કરી અને ચિંતાતુર સ્વરે પૂછ્યું, ‘મને કેન્સર થયું છે ? મને બહુ બીક લાગે છે !’ નટરાજે તેમાં ઉમેરો કરતાં કહ્યું કે, ‘કલાનો ઉછેર એક નાના ગામમાં થયો છે અને અમારા લગ્નને હજી છ મહિના જ થયા છે પણ જ્યારે મેં બ્રેસ્ટ કેન્સર વિષે નેટ પર વાંચ્યું ત્યારે મને થયું કે તેને જે તકલીફ છે તેમાં બેદરકારી રાખ્યા વગર તરત જ તબીબી પરિક્ષણ કરાવવું જોઈએ. એટલે જ અમે અહીં આવ્યા છીએ જેથી તેને જો કોઈ બિમારી હોય તો તેનું નિદાન થાય અને સમયસર સારવાર થાય’.

ડોક્ટરે નટરાજને તેની તકેદારી માટે શાબાશી આપી. તેમણે કલાની શારીરિક તપાસ કરી અને તેમને ગાંઠ હોવાનો ખ્યાલ આવ્યો. તેમણે તેને છાતીનું અલ્ટ્રા-સાઉન્ડ સ્કેન કરાવવાની સલાહ આપી જેથી સચોટ નિદાન થઈ શકે. બ્રેસ્ટ કેન્સર એ મહિલાઓમાં થતા કેન્સરમાં સૌથી વધુ સામાન્ય છે પણ તાત્કાલિક સારવારથી મોટાભાગના કેસોમાં તે મટી શકે છે.

સામાન્ય રીતે બ્રેસ્ટ કેન્સર મોટી ઉંમરની મહિલાઓ પચાસથી સાઈઠ વર્ષની ઉંમરમાં થાય છે. પણ ભારતમાં તે યુવાનવયની મહિલાઓમાં પણ જોવા મળે છે. 10-15 % કેસોમાં આ બિમારી કૌટુંબિક પણ જોવા મળે છે. જો કુટુંબમાં માતા, માસી, નાની અથવા બહેનમાંથી કોઈને આ કેન્સર થયું હોય તો તે જાણવું ખૂબ મહત્વનું છે. જે મહિલાના પરિવારમાં બ્રેસ્ટ કેન્સરની હિસ્ટ્રી હોય તેણે કાઉન્સેલીંગ કરીને જેનેટિક પ્રોફાઈલ કરાવી લેવો જોઈએ જેથી અગાઉથી તેને આ બિમારી થવાની સંભાવના વિષે જાણી શકાય અને આગોતરી તકેદારી રાખી શકાય. નાની ઉંમરમાં બ્રેસ્ટ કેન્સરના લક્ષણોમાં સ્તનના કોઈપણ ભાગમાં પીડા રહિત ગાંઠ/ગદ્દો હોવાનો અનુભવ થવો એ એક સર્વ સામાન્ય લક્ષણ છે. બધા જ મહિલાઓએ મેનોપોઝ પછી દર વર્ષે તબીબી પરિક્ષણ અને મેમોગ્રાફી કરાવવી જોઈએ. યુવાન મહિલાઓ માટે સ્તનની તપાસ માટે મેમોગ્રાફીના બદલે એમ.આર.આઈ. અથવા સોનો-મેમોગ્રાફી વધુ સારા સાધન છે. જો બિમારીની જાણ વહેલી થાય તો સ્તનને બચાવી પણ શકાય છે.

કલાના કેસમાં જ્યારે તેના રીપોર્ટ આવ્યા તો તે સુનિશ્ચિત થયું કે તેને સ્તનનું કેન્સર (બ્રેસ્ટ કેન્સર) હતું પણ તે એકદમ શરૂઆતના તબક્કામાં હતું. બન્ને પતિ-પત્ની જ્યારે ડોક્ટરને રીપોર્ટ લઈને મળ્યા ત્યારે કલા બહુ જ વિશ્વબ્ધ લાગતી હતી. તેને ચિંતા હતી કે શું ખરેખર તેને કેન્સર હશે ? તે જીવશે કે નહિ એવા કેટલાય સવાલો તેના મનમાં આવતા હતા. જ્યારે ડોક્ટરે તેને કેન્સર હોવાની પુષ્ટિ કરી તો તે ભાંગી પડી. રડતી આંખે ડોક્ટરને તેણે પૂછ્યું ‘હવે મારું શું થશે ? મેં સાંભળ્યું છે કે જે લોકોને કેન્સર થાય છે તેઓ લાંબુ નથી જીવતા.’ નટરાજ પણ પોતાની પત્નીની બિમારી વિષે જાણી ચિંતામાં પડી ગયો. તેણે પણ પૂછ્યું ‘ડોક્ટર હજી તો અમારા લગ્નને છ મહિના જ થયા છે. કલાની બિમારી મટી તો જશે ને ? તે મટવાની કેટલી સંભાવના છે ?’ ડોક્ટરે બન્નેને શાંત કરતા કહ્યું, તમે બન્ને ચિંતા ન કરો. કલાને કેન્સર

છે તે વાત સાચી પણ હજી પહેલા તબક્કામાં જ છે અને કલાની ઉંમર પણ નાની છે એટલે એને જરાપણ વાંધો નહિ આવે. યોગ્ય સારવારથી તે મટી જશે.તમારે સારવાર તાત્કાલિક શરૂ કરવી જોઈએ અને તેમાં કોઈ બેદરકારી નહી રાખવાની તકેદારી રાખવી પડશે.’

બન્નેને ખૂબ ચિંતા હતી પણ ડોક્ટરે આપેલ વાત માનવા સિવાય વધુ તેઓ કાંઈ કરી શકે તેમ ન હતા. નટરાજે કલાને સાંત્વના આપી અને હિંમત પણ આપી અને તેને સારવાર કરાવવા માટે તૈયારી કરી.બીજા જ દિવસે કલાના માતાપિતાને પણ તેમણે જાણ કરીને શહેરમાં બોલાવી લીધા અને એ જ અઠવાડીયે કલાની સારવાર શરૂ થઈ.કલાની બિમારી શરૂઆતના તબક્કામાં હતી તેથી બ્રેસ્ટ કન્ઝર્વેશન સર્જરીથી ગાંઠ દૂર કરવામાં આવી અને તે પછી રેડીયેશન અને ક્રિમોથેરાપીથી દ્વારા બાકીની સારવાર કરવામાં આવી. થોડા સમય બાદ કલા હસતા ચહેરે સંપૂર્ણ રોગ મુક્ત થઈને હોસ્પિટલમાંથી વિદાય થઈ. લગભગ પાંચેક વર્ષ પછી તે ફરી ડોક્ટરને મળવા આવી અને તેણે ડોક્ટરને પૂછ્યું કે તે ગર્ભ ધારણ કરી શકે નહી. ડોક્ટરે તેને સમજાવ્યું કે તેની કેન્સરની બિમારી સંપૂર્ણ પણે મટી ગઈ છે. હવે તે બિલકુલ સ્વસ્થ છે અને તે બાળક માટેનું આયોજન ચોક્કસ કરી શકે.

થોડા મહિના બાદ કલા ગર્ભવતી થઈ અને બન્ને પતિ-પત્ની આવનાર બાળકના ભવિષ્યનું આયોજન કરવા લાગ્યા. કલા નિયમીત રીતે ગાયનેકોલોજિસ્ટને બતાવવા પણ જતી હતી.જો કે તેની ઈચ્છા હતી કે પ્રસુતિ પહેલા તે થોડા દિવસ તેના માતાપિતા પાસે જઈને રહે.નટરાજે તેને હા પાડી અને કલાએ તેને ખાતરી આપી કે પ્રસુતિ પહેલા તે પાછી આવી જશે અને પ્રસુતિ તો શહેરમાં તેના ડોક્ટર પાસે જ કરાવશે.

કલા માતાપિતાને ત્યાં, ગામના વાતાવરણમાં ખૂબ ખુશ હતી. અચાનક એક દિવસ તેને એકદમ દુઃખાવો શરૂ થયો અને તેના માતાપિતા તેને ગામના પ્રાથમિક આરોગ્ય કેન્દ્રમાં લઈ ગયા. કલાનું ગામ નાનું હતું એટલે ત્યાં હોસ્પિટલની સગવડ ન હતી. આરોગ્ય કેન્દ્રમાં પહોંચ્યા પછી કલાની તબિયત વધારે કથળી.ત્યાંના ડોક્ટર અને નર્સે ખૂબ મહેનત કરી પણ તેઓ માતા અને બાળક બન્નેમાંથી માત્ર બાળકને જ બચાવી શક્યા.એક નાની સુંદર દિકરીને જન્મ આપીને કલાએ પોતાની જીવનલીલા સંકેલી લીધી. કેન્સર જેવી બિમારીને મહાત કરનાર કલા આ વખતે હારી ગઈ.

કલાને આરોગ્ય કેન્દ્રમાં લઈ જતી વખતે જ તેના પતિને જાણ કરી દીધેલી પણ નટરાજ તેને શહેર લઈ જવાની કોઈ ગોઠવણ કરે તે પહેલા જ તેને કલાના નિધનના સમાચાર મળ્યા. તેને પહેલા તો વિશ્વાસ જ ન આવ્યો. તેને પોતાની પત્નીના મૃત્યુનો શોક કરવો કે દિકરીના જન્મનો હરખ કરવો તે જ ન સમજાયું. અંતિમ સમયે પોતાની પત્ની પાસે તે નહતો તેનો પણ તેને વસવસો રહ્યો. પોતે તેને ગામ જવાની હા પાડી ન હોત તો કદાચ આવી દુર્ઘટના ન થાત એવો પણ તેને વિચાર આવ્યો. પણ છેવટે નિયતિનો સ્વીકાર કર્યે જ છૂટકો.

નટરાજે દિકરીનું નામ અક્ષયા રાખ્યું. તેણે પોતાના માતાપિતાની મદદથી દિકરીને વહાલથી ઉછેરી. તે એકદમ કલાની જ પ્રતિકૃતિ જેવી લાગતી હતી. તે ભણવામાં પણ હોશિયાર હતી. તેણે મોટા થઈને ડોક્ટર બનીને ગામમાં લોકેની સેવા કરવાનું નક્કી કર્યું. જેથી તેની માતાની જેમ કોઈ યોગ્ય સુવિધાના અભાવે મૃત્યુ ના પામે.

(સાભાર : ‘હોપ ટુ કોપ)

(ગુજરાતી અનુવાદ : શિલ્પા પંડ્યા)

- આવતીકાલનું કાર્ય આજે કરવું, દિવસના પાછલા ભાગનું કાર્ય દિવસના આગલા ભાગમાં કરવું કારણ કે મૃત્યુ માણસનું કાર્ય પૂરું થયું કે નહીં તેની રાહ જોતું નથી. (સૌજન્ય : ‘સ્મૃતિ સાહિત્યનાં સુભાષિત રત્નો’)

મામાની ભેટ

ડૉ. ચંદ્રકાન્ત મહેતા

કારમી કંગાલિયતે તેની કંગાલ કુટીરનો કબ્જો લઈ લીધો હતો. જ્યાં દાણાપાણી જ દોહલાં બન્યાં હોય અને એક સાંધે ત્યાં તેર તૂટતા હોય ત્યાં આવશ્યકતાની પૂર્તિ તો ક્યાંથી શક્ય બને !

એવી અનિવાર્ય આવશ્યકતા પૈકીની એક હતી દીકરાને ભણાવવાની, પરંતુ ફી ની જોગવાઈ થઈ શકે તેમ ન હોવાથી, ભણાવવાનું ભારે પડી જાય એમ હતું. છતાં સગા-સંબંધીઓ અને આડોશીપાડોશીના સત્યાગ્રહને વશ થઈને માબાપે બાળકને નિશાળમાં ભણવા તો મોકલવો પડ્યો, તેમના સદ્ભાગ્યે છોકરો ભણવામાં તેજસ્વી નીકળ્યો અને એકેય વર્ષ બગાડ્યા વિના પહેલે જ ધડાકે મેટ્રિકની ખાડીને પાર કરી ગયો.

આગળ ભણવાની એને ઈચ્છા તો છેક ગળા લગી હતી, પરંતુ માબાપની આર્થિક લાચારીને લક્ષમાં લઈને આગળનો વિદ્યાભ્યાસ માંડી વાળવો પડ્યો.

ત્યારબાદ જે હેતુને અનુલક્ષીને અભ્યાસને અભરાઈએ ચડાવી દેવો પડ્યો હતો તે ધ્યેયપૂર્તિ માટે તેણે કમ્મર કસી. આજીવિકા અર્થે તેણે ઠેર ઠેર નોકરીની તલાશ આદરી. પરંતુ પેલી કહેવત છે કે, ગરીબનું નસીબ પણ ગરીબ જ હોય છે. અહીં પણ એવું જ બન્યું.

પૂરેપૂરા પ્રામાણિક પ્રયત્નોને પરિણામેય તેને પાટો ન બેઠો. નસીબ બે ડગલાં આગળે આગળ જ આવીને ઊભું રહ્યું.

ઠેર ઠેર ભટકવા છતાં ક્યાંય મેળ ન પડ્યો એટલે ઘરે ઘરે ફરવાનું નક્કી કર્યું. થોડી ઘણી રકમ ઉછીની પાછીની મળીને તેણે કપડાની ફેરી કરવાનું નક્કી કર્યું. માથે મોટ પોટલું ઊંચકીને તેના વેચાણ માટે ઘરે ઘરે ઘૂમવા લાગ્યો.

એ રીતે એક ઘરેથી બીજે ઘરે ઘૂમતા ઘૂમતા એક દિવસે એક શેઠના બંગલા પાસે ઊભા રહીને બૂમ મારી. મકાન માલિકને તેનો માલ ગમ્યો અને મૂલ પણ વ્યાજબી લાગ્યું

એટલે દામ ચૂકવીને માલ ખરીદી લીધો.

એ ખરીદતી વખતે શેઠની નોકરાણી અને તેની નાની દીકરી પણ ત્યાં ઊભા હતાં. પેલી છોકરીને પણ કાપડ ગમી ગયું હતું એટલે તેણે તેની માને કહ્યું, ‘બા, મને પણ આવું કાપડ તું લાવી આપને !’

માએ સમજાવતાં કહ્યું, ‘બેટી, આવું કાપડ ખરીદવાનું આપણું ગજું નથી. તું મોટી થઈશ એટલે તે વખતે લાવી આપીશ.’

પરંતુ છોકરી તો જીદે ચડી ગઈ. લીધેલ હઠ પડતી ન મેલી. છેવટે કોઈ આરો-ઓવારો ન રહ્યો ત્યારે માએ છોકરીને ધોલધપાટ કરી. પરિણામે છોકરીએ ભેંકડો તાણ્યો.

પેલો ફેરિયો માલ વેચીને પાછો જતો હતો ત્યારે તેણે છોકરીને રડતી જોઈ હતી. તે ત્યાંથી બહાર નીકળ્યો તોય તેના ચિત્તને ચેન ન પડ્યું. એટલે, મનોમન કંઈક વિચારીને તે ફરી પાછો ત્યાં આવ્યો. આવીને પેલી રોતી-કકળતી છોકરી પાસે ઊભો રહ્યો. એટલે તેની માએ ગુસ્સે થઈને ફેરિયાને ઠપકો આપ્યો. ‘બલા માણસ, મહા મુસીબતે હું મારી દીકરીને સમજાવી-પટાવીને છાની રાખું છું ત્યાં તેને ફરીથી રડાવવા માટે તમે ક્યાં આવી ચડ્યા ? કંઈ સમજો છો કે નહિ ?’

એક અક્ષરનોય સામો ઉત્તર આપ્યા વિના ફેરિયાએ માથેથી ગાંસડી નીચે ઉતારીને હળવે હાથે ગાંઠ છોડી. પછી આસ્તે રહીને તેમાંથી એક સરસ મજાનું કાપડ કાઢીને છોકરીને ભેટ આપ્યું અને કહ્યું, ‘મામા તરફથી આ પ્રેમભરી ભેટ !’

આટલું કહીને હસ્તે હેયે ને મલકતે મુખડે ત્યાંથી વિદાય લીધી.

મા-દીકરી રાજી થઈ ગયાં.

આ ભાવનાશાળી ફેરિયાનું નામ હતું. મુલ્કમશહૂર સૂરસમ્રાટ કુંદનલાલ સાયગલ. મર્યા પછીયે એ અક્ષય કીર્તિ કમાયા છે અને હજીયે લોકસિંહાસને રાજ કરે છે.

(સૌજન્ય : ‘અચલા’)

તા.૧-૧-૨૦૧૯ થી ૩૧-૩-૨૦૧૯ સુધીમાં સદ્વિચાર પરિવાર મુખ્ય કાર્યાલયને મળેલ દાનની વિગત

ક્રમ.	તારીખ	નામ	રકમ વિગત
૧.	૧-૧-૨૦૧૯	ઈલાબહેન ખાંડવાલા, અમદાવાદ	૧૨૦૦ શીરો પ્રસાદ સેવા-સહકાર
૨.	૧-૧-૨૦૧૯	ગાંધી ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ	૧૧૦૦૦ સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર
૩.	૧-૧-૨૦૧૯	અશોક એચ. બક્ષી, અમદાવાદ	૩૦૦૦ મનનો જમણવાર સેવા-સહકાર
૪.	૨-૧-૨૦૧૯	ભાલચંદ્ર હિંમતલાલ પટવા, અમદાવાદ	૫૦૦૦ અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૫.	૨-૧-૨૦૧૯	ભરતભાઈ આર. અનડા, અમદાવાદ	૫૦૦૦ સ.પ.સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૬.	૨-૧-૨૦૧૯	વત્સલ શાહ, અમદાવાદ	૨૦૦૦ ખીચડી પ્રસાદ અને તપોવન ગર્ભ સંસ્કાર
૭.	૨-૧-૨૦૧૯	પ્રદીપ કે. શાહ, અમદાવાદ	૨૦૦૦ સી.આર.શાહ કમ્પ્યુટર સેન્ટર
૮.	૩-૧-૨૦૧૯	શૈલેષભાઈ આઈ. પટવારી, અમદાવાદ	૧૨૦૦ સંત પુનિત ખીચડી સેવા પ્રસાદ
૯.	૫-૧-૨૦૧૯	કોકીલાબહેન જયંતીલાલ શાહ, અમદાવાદ	૧૨૦૦ સંત પુનિત ખીચડી સેવા પ્રસાદ
૧૦.	૫-૧-૨૦૧૯	પન્નાબહેન વાડીલાલ પરીખ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦ ધાબળા દાન, સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર અને આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા.
૧૧.	૫-૧-૨૦૧૯	બિપીનચંદ્ર વી. જોશી, અમદાવાદ	૨૪૦૦૦ એચ.પી.એસ.પી. આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા.
૧૨.	૭-૧-૨૦૧૯	આત્મન ઠાકોર, મુંબઈ	૩૫૦૦ સ.પ. સેવા સહકાર પ્રવૃત્તિ
૧૩.	૭-૧-૨૦૧૯	ચંદ્રકાંતા જયંતીલાલ મોદી, અમદાવાદ	૩૦૦૦ અન્નદાન મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૪.	૭-૧-૨૦૧૯	નિતીન પરીખ, નવસારી	૨૦૦૦ અન્નદાન મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૫.	૮-૧-૨૦૧૯	મીનાબહેન ત્રિવેદી, અમદાવાદ	૧૨૦૦ સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૧૬.	૮-૧-૨૦૧૯	હર્ષકાંતા બાપુલાલ મહેતા, અમદાવાદ	૪૦૦૦ એચ.પી.એસ.પી. આંખની હોસ્પિટલ નરોડા અને ખીચડી પ્રસાદ.
૧૭.	૮-૧-૨૦૧૯	અન્નપૂર્ણા કે. ખત્રી, અમદાવાદ	૨૦૦૦ અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૮.	૮-૧-૨૦૧૯	ધરમપાલ જી. સામરિયા, અમદાવાદ	૯૦૦૦૦ સ.પ. વિ. પુનર્વાસ કેન્દ્ર, ઉંવારસદ
૧૯.	૯-૧-૨૦૧૯	સાંકળચંદ આર. પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦ મનનો જમણવાર સેવા-સહકાર
૨૦.	૯-૧-૨૦૧૯	અમરતલાલ પી. પટેલ, અમદાવાદ	૧૫૪૨૫૦ દર્દી સેવાના સાધન, પુનિત ખીચડી પ્રસાદ, વિકલાંગ કેન્દ્ર, ઉંવારસદ અને અન્નદાન-મહાદાન
૨૧.	૯-૧-૨૦૧૯	જયેશભાઈ એન. કાપડિયા, અમદાવાદ	૧૦૦૦ મનનો જમણવાર સેવા-સહકાર
૨૨.	૯-૧-૨૦૧૯	હરીશચંદ્ર જી. રાઓલ, અમદાવાદ	૨૦૦૦ મનનો જમણવાર સેવા-સહકાર
૨૩.	૧૦-૧-૨૦૧૯	મયૂરીબહેન ડી. ભટ્ટ, અમદાવાદ	૧૨૦૦ સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ

૨૪.	૧૦-૧-૨૦૧૯	દિનેશચંદ્ર કે. શાહ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	અન્નદાન મહાદાન સેવા-સહકાર
૨૫.	૧૦-૧-૨૦૧૯	લક્ષ્મીશંકર ઉપાધ્યાય, અમદાવાદ	૫૦૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ, અન્નદાન-મહાદાન, તપોવન ગર્ભ સંસ્કાર કેન્દ્ર અને ટિફીન સેવા-સહકાર
૨૬.	૧૧-૧-૨૦૧૯	સરોજબહેન વૈદ્ય, અમદાવાદ	૧૨૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૨૭.	૧૧-૧-૨૦૧૯	સૂચેતા પ્રવીણ મુરડિયા, અમદાવાદ	૫૦૦૧	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૨૮.	૧૧-૧-૨૦૧૯	રાજેન્દ્ર કે. દવે, અમદાવાદ	૨૫૦૦	અસ્થિ વિસર્જન સેવા-સહકાર
૨૯.	૧૧-૧-૨૦૧૯	દિનેશભાઈ કંસારા, અમદાવાદ	૧૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૩૦.	૧૧-૧-૨૦૧૯	સૂર્યકાંત કાંતિલાલ ભટ્ટ, અમદાવાદ	૧૦૦૦	મનનો જમણવાર સેવા-સહકાર
૩૧.	૧૨-૧-૨૦૧૯	ભોગીલાલ ચુનીલાલ શાહ, મોડાસા	૨૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૩૨.	૧૨-૧-૨૦૧૯	મુકુંદભાઈ જાની, અમદાવાદ	૨૦૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૩૩.	૧૨-૧-૨૦૧૯	ભૂમિકા હાર્દિક શાહ, અમદાવાદ	૧૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૩૪.	૧૨-૧-૨૦૧૯	વિદ્વલભાઈ એલ. પટેલ, અમદાવાદ	૨૦૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૩૫.	૧૨-૧-૨૦૧૯	કનૈયાલાલ જોશી, અમદાવાદ	૩૨૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૩૬.	૧૬-૧-૨૦૧૯	મીતાબહેન આઈ. શુક્લા, અમદાવાદ	૨૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૩૭.	૧૬-૧-૨૦૧૯	હિરલ-આરવ કે. શુક્લા, અમદાવાદ	૨૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૩૮.	૧૬-૧-૨૦૧૯	કપિલાબહેન એન. બાસુ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૩૯.	૧૭-૧-૨૦૧૯	શૈલેષભાઈ દેસાઈ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	સ.પ. સેવાપ્રવૃત્તિ સહકાર
૪૦.	૧૭-૧-૨૦૧૯	ગૌતમભાઈ કે. વ્યાસ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૪૧.	૧૭-૧-૨૦૧૯	દક્ષાબહેન કે. ઠાકર, અમદાવાદ	૨૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૪૨.	૧૭-૧-૨૦૧૯	પ્રવીણ આર. ચોકસી, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૪૩.	૧૭-૧-૨૦૧૯	સમીર ઈન્દ્રવદન શાહ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૪૪.	૧૯-૧-૨૦૧૯	કેડીલા હેલ્થકેર લિ., અમદાવાદ	૧૧૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૪૫.	૧૯-૧-૨૦૧૯	જયેશ જાની, અમદાવાદ	૧૬૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન અને સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર (મેડીસીન), સી.આર. શાહ કમ્પ્યુટર સેન્ટર અને ટિફીન સેવા-સહકાર વી.એસ.
૪૬.	૨૧-૧-૨૦૧૯	અરૂણકુમાર જે. દલાલ, એચયુએફ	૧૧૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૪૭.	૨૧-૧-૨૦૧૯	રામભરોસે	૨૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૪૮.	૨૧-૧-૨૦૧૯	ઉષા નવનીત પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૪૯.	૨૨-૧-૨૦૧૯	પુરુષોત્તમભાઈ બી. પટેલ, એચયુએફ	૧૦૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૫૦.	૨૨-૧-૨૦૧૯	પુષ્પાબહેન જિતેન્દ્ર, મિસ્ત્રી, અમદાવાદ	૨૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૫૧.	૨૨-૧-૨૦૧૯	કેલાસબહેન આઈ. પાસાવાલા, અમદાવાદ	૫૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર

૫૨.	૨૪-૧-૨૦૧૯	રંજનાબહેન એમ. ત્રિવેદી, અમદાવાદ	૨૫૦૦	પુનિત ખીચડી સેવા-પ્રસાદ શિરો પ્રસાદ સેવા-સહકાર
૫૩.	૨૪-૧-૨૦૧૯	કૌશિક વ્રજલાલ શેઠ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	એચ.પી.એસ.પી. આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા
૫૪.	૨૪-૧-૨૦૧૯	ધીરુભાઈ એમ. પટેલ, અમદાવાદ	૧૧૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૫૫.	૨૫-૧-૨૦૧૯	કનુભાઈ શેઠ, અમદાવાદ	૧૧૦૦૦	સીનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર, સી.આર. શાહ કમ્પ્યુટર સેન્ટર, પુનિત ખીચડી પ્રસાદ, અન્નદાન-મહાદાન અને સદ્ભાવ સેવા કેન્દ્ર, વી.એસ. હોસ્પિ., અમદાવાદ.
૫૬.	૨૩-૧-૨૦૧૯	મધુકાંતા પારેખ, મુંબઈ	૮૪૦૦	ખીચડી પ્રસાદ સેવા-સહકાર
૫૭.	૨૫-૧-૨૦૧૯	ડૉ. ગોપાલ હીરાલાલ પટેલ, અમદાવાદ	૪૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૫૮.	૨૬-૧-૨૦૧૯	વંદના ભટ્ટજી, બરોડા	૧૫૦૦	અન્નપૂર્ણા યોજના
૫૯.	૨૮-૧-૨૦૧૯	સરલાબહેન એન. અમીન, અમદાવાદ	૪૦૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન, સીનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર - મેડીસીન અને સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ.
૬૦.	૨૮-૧-૨૦૧૯	કોકીલા જયંતીલાલ શાહ, અમદાવાદ	૧૮૦૦૦	વિ. પૂ. કેન્દ્ર, ઉંવારસદ દત્તક યોજના
૬૧.	૨૯-૧-૨૦૧૯	શિરીષભાઈ એન. કિનખાબવાલા,	૫૦૦૦	સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર-મેડીસીન
૬૨.	૩૦-૧-૨૦૧૯	ગીતાબહેન બી. પટેલ, અમદાવાદ	૨૦૦૦	શીરો પ્રસાદ અને તપોવન ગર્ભ સંસ્કાર કેન્દ્ર
૬૩.	૩૦-૧-૨૦૧૯	પુષ્પાબહેન આર. જોષી, અમદાવાદ	૧૨૦૦	પુનિત ખીચડી પ્રસાદ સેવા-સહકાર
૬૪.	૩૦-૧-૨૦૧૯	ગૌરાંગકુમાર ડી. ભોજક, અમદાવાદ	૧૪૦૦	દર્દી સેવાના સાધનો સેવા-સહકાર
૬૫.	૩૦-૧-૨૦૧૯	સ્વ.ગંગાબહેન એચ. સોજિત્રા, અમદાવાદ	૧૧૧૧૧	અન્નદાન-મહાદાન, સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર-મેડીસીન, સ.પ.સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ, સી.આર.શાહ કમ્પ્યુટર સેન્ટર, તપોવન ગર્ભ સંસ્કાર કેન્દ્ર અને પુનિત ખીચડી પ્રસાદ સેવા-સહકાર
૬૬.	૩૧-૧-૨૦૧૯	પ્રમીલાબહેન પારેખ, મુંબઈ	૪૪૦૦૦	તપોવન ગર્ભ સંસ્કાર અને દર્દી સેવાનાં સાધનો સેવા-સહકાર
૬૭.	૩૧-૧-૨૦૧૯	કુંદનબહેન એચ. શાહ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૬૮.	૧-૨-૨૦૧૯	મીનાક્ષીબહેન સેજપાલ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર

૬૯.	૧-૨-૨૦૧૯	હરેશ જે. નિમાવત, અમદાવાદ	૫૦૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૭૦.	૧-૨-૨૦૧૯	ભારતી જે. શેઠ, મુંબઈ	૨૫૦૦	પુનિત ખીચડી સેવા-પ્રસાદ
૭૧.	૨-૨-૨૦૧૯	સ્વ. જયાબહેન એ. પટેલ, ન્યુજર્સી	૧૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૭૨.	૨-૨-૨૦૧૯	નરેન્દ્રભાઈ પંડ્યા, અમદાવાદ	૧૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૭૩.	૪-૨-૨૦૧૯	શૈલેષભાઈ આઈ. પટવારી, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૭૪.	૪-૨-૨૦૧૯	ગૌતમભાઈ કે. વ્યાસ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૭૫.	૫-૨-૨૦૧૯	નવનીતલાલ અંબાલાલ શાહ ચેરિટેબલ- અમદાવાદ.	૨૦૦૦	એચ.પી.એસ.પી. આંખની ટ્રસ્ટ, હોસ્પિટલ, નરોડા, અમદાવાદ
૭૬.	૫-૨-૨૦૧૯	ડૉ. ભરત જે. પરીખ, અમદાવાદ	૨૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૭૭.	૫-૨-૨૦૧૯	સરોજ સી. જોશી, અમદાવાદ	૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૭૮.	૫-૨-૨૦૧૯	વિજયંત નાયર, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૭૯.	૬-૨-૨૦૧૯	રસિકભાઈ એન. શાહ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૮૦.	૭-૨-૨૦૧૯	કુસુમબહેન એચ. પારેખ, અમદાવાદ	૫૧૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૮૧.	૭-૨-૨૦૧૯	ડૉ. ભાવેશભાઈ બી. પારેખ, અમદાવાદ	૨૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૮૨.	૮-૨-૨૦૧૯	પદ્માબહેન કે. શાહ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૮૩.	૮-૨-૨૦૧૯	અમૃતલાલ પંડ્યા, અમદાવાદ	૫૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૮૪.	૮-૨-૨૦૧૯	કુંદનબહેન શાહ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૮૫.	૯-૨-૨૦૧૯	સુલોચનાબહેન આર.શાહ, અમદાવાદ	૨૫૦૦	એચ.પી.એસ.પી. આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા.
૮૬.	૯-૨-૨૦૧૯	રવીન્દ્ર સી. મહેતા, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૮૭.	૯-૨-૨૦૧૯	જયાબહેન એસ. મહાદેવીયા, અમદાવાદ	૧૨૫૦૦૦	એચ.પી.એસ.પી. આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા.
૮૮.	૧૧-૨-૨૦૧૯	અવિનાશભાઈ સેવક, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૮૯.	૧૧-૨-૨૦૧૯	પલ્લવી એમ. પટેલ, અમદાવાદ	૧૧૦૦૧	સ.પ. વિ. પૂ. કેન્દ્ર, ઉંવારસદ
૯૦.	૧૧-૨-૨૦૧૯	ડૉ.મનિષ એન.રાવલ, અમદાવાદ	૬૧૧૦	અન્નદાન-મહાદાન, સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ, સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર -મેડીસીન અને સ.પ.સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ.
૯૧.	૧૨-૨-૨૦૧૯	પદ્માબહેન ડી. નાયક, બરોડા	૫૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૯૨.	૧૩-૨-૨૦૧૯	શાહ એન્ડ શાહ એસોસીએટ્સ, અમદાવાદ	૧૨૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૯૩.	૧૬-૨-૨૦૧૯	ભાલચંદ્ર બી. શાહ, અમદાવાદ	૪૮૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૯૪.	૧૬-૨-૨૦૧૯	પ્રવીણ ક. લહેરી, અમદાવાદ	૧૦૫૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૯૫.	૧૬-૨-૨૦૧૯	રણધીર ચૌહાણ, અમદાવાદ	૩૬૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ

૯૬.	૧૮-૨-૨૦૧૯	ડૉ. સરલા શાહ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૯૭.	૧૮-૨-૨૦૧૯	શ્રેણિક લિમિટેડ, અમદાવાદ	૨૦૦૦૦૦	વડીલ માવજત કેન્દ્ર
૯૮.	૧૯-૨-૨૦૧૯	ઓમેઘા સર્વિસીસ, અમદાવાદ	૫૧૦૦૦	વડીલ માવજત કેન્દ્ર
૯૯.	૧૯-૨-૨૦૧૯	અજિત પટેલ, યુ.એસ.એ.	૨૭૦૦૦	એચ.પી.એસ.પી. આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા.
૧૦૦.	૨૦-૨-૨૦૧૯	મોનાર્ચી ડેવલપર્સ, બરોડા	૧૦૦૦૦૦	સ્વ. હરિભાઈ પંચાલ સેવારત્ન એવોર્ડ
૧૦૧.	૨૦-૨-૨૦૧૯	લતાબહેન એચ. પટેલ, અમદાવાદ	૨૪૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૦૨.	૨૦-૨-૨૦૧૯	પદ્માવતી મનુભાઈ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ.	૧૧૦૦૦	વડીલ માવજત કેન્દ્ર
૧૦૩.	૨૨-૨-૨૦૧૯	સરલાબહેન ડી. ભટ્ટ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૦૪.	૨૨-૨-૨૦૧૯	રવીન્દ્રભાઈ જી. પટેલ, અમદાવાદ	૨૪૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૦૫.	૨૨-૨-૨૦૧૯	હરિપ્રસાદ જી. ઉપાધ્યાય, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૦૬.	૨૩-૨-૨૦૧૯	તારાબહેન શાહ, અમદાવાદ	૨૦૦૦	તપોવન ગર્ભ સંસ્કાર અને શીરો પ્રસાદ સેવા-સહકાર
૧૦૭.	૨૩-૨-૨૦૧૯	પ્રવીણચંદ્ર ભોગીભાઈ શાહ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	સ.પ.સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ, અન્નદાન- મહાદાન, સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર-મેડીસીન અને સદ્ભાવ સેવા કેન્દ્ર, વી.એસ.
૧૦૮.	૨૫-૨-૨૦૧૯	સ્મિતા રશ્મિ ઠક્કર, અમદાવાદ	૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૧૦૯.	૨૫-૨-૨૦૧૯	શરદભાઈ આર. શાહ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૧૧૦.	૨૫-૨-૨૦૧૯	છબીલદાસ એસ. શાહ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૧૧.	૨૫-૨-૨૦૧૯	શીતલકુમાર ડી. શાહ, અમદાવાદ	૭૫૦૦૦	સ.પ.સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર- મેડીસીન, વિ. પૂ. કેન્દ્ર દત્તક યોજના અને સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૧૨.	૨૭-૨-૨૦૧૯	જતીન જી. શાહ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૧૩.	૫-૩-૨૦૧૯	કૈલાસ વિનોદ મોદી, અમદાવાદ	૨૫૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૧૧૪.	૫-૩-૨૦૧૯	ગોવિંદભાઈ દરજી, ભરૂચ	૨૦૦૦	સ.પ.સિનીયર સીટીઝન હેલ્થકેર
૧૧૫.	૫-૩-૨૦૧૯	રસિકભાઈ નારણદાસ શાહ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૧૬.	૫-૩-૨૦૧૯	હસમુખભાઈ વિનુભાઈ પટેલ, અમદાવાદ	૩૮૨૫૦	દર્દી સેવાનાં સાધનો સેવા-સહકાર
૧૧૭.	૬-૩-૨૦૧૯	રણધીર ચૌહાણ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ
૧૧૮.	૬-૩-૨૦૧૯	જોજન હોસ્પિટાલીટી એચયુએફ,	૨૦૦૦૦૦	ટ્રસ્ટ ફંડ
૧૧૯.	૬-૩-૨૦૧૯	રમાબહેન એચ. જાંઘડ, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીયડી પ્રસાદ

૧૨૦. ૬-૩-૨૦૧૯	શૈલેષભાઈ એચ. પટવારી, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૧૨૧. ૭-૩-૨૦૧૯	ચતુરભાઈ બેચરદાસ પટેલ, અમદાવાદ	૬૪૫૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૧૨૨. ૭-૩-૨૦૧૯	કનુભાઈ એસ. આચાર્ય, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી પ્રસાદ
૧૨૩. ૯-૩-૨૦૧૯	ભદ્રકાંત એન. શાહ, અમદાવાદ	૨૦૦૦	સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૧૨૪. ૯-૩-૨૦૧૯	મનન એચ. શાહ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સ.પ.સિનિયર સિટીઝન હેલ્થકેર
૧૨૫. ૧૧-૩-૨૦૧૯	કૌશલ વસંતભાઈ પટેલ, અમદાવાદ	૧૫૦૦૦	સ.પ.સિનિયર સીટીઝન હેલ્થકેર
૧૨૬. ૧૧-૩-૨૦૧૯	મહેન્દ્ર આર. શાહ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૨૭. ૧૧-૩-૨૦૧૯	સરયૂ એ. પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	એચપીએસપી આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા, અમદાવાદ
૧૨૮. ૧૧-૩-૨૦૧૯	રમેશ બી. ડોલિયા, અમદાવાદ	૩૦૦૦	સ.પ.સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ
૧૨૯. ૧૨-૩-૨૦૧૯	શ્રી વેલગાનાં મેમોરિયલ ટ્રસ્ટ, ભૂજ-કચ્છ	૧૬૨૦૦	સંત પુનિત ખીચડી, તપોવન ગર્ભ-સંસ્કાર, દર્દી સેવાના સાધનો, ટિફીન સેવા-સહકાર, અન્નદાન-મહાદાન અને વિકલાંગ પુનર્વાસ કેન્દ્ર સેવા-સહકાર
૧૩૦. ૧૨-૩-૨૦૧૯	જગદીશ યુ. પરીખ, ગ્રીયર, એસ.સી.	૫૦૦૦	અન્નદાન-મહાદાન, સીનિયર સીટીઝન હેલ્થકેર, સ.પ. સેવા-સહકાર પ્રવૃત્તિ.
૧૩૧. ૧૩-૩-૨૦૧૯	રોહિત પરીખ, અમદાવાદ	૪૦૦૦	સ.પ. સિનિયર સીટીઝન હેલ્થકેર અને અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૩૨. ૧૪-૩-૨૦૧૯	ચંદ્રહાસ એસ. શાહ, અમદાવાદ	૬૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૧૩૩. ૧૫-૩-૨૦૧૯	વોટર મેનેજમેન્ટ કંપની, અમદાવાદ	૧૨૫૦૦૦	સ.પ.વિકલાંગ પુનર્વાસ કેન્દ્ર, ઉંવારસદ
૧૩૪. ૧૬-૩-૨૦૧૯	અમદાવાદ મર્કેન્ટાઇલ કો.ઓ. બેંક-લિ., નરોડા, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦૦	એચપીએસપી આઈ હોસ્પિટલ,
૧૩૫. ૧૬-૩-૨૦૧૯	મંજૂલા જે. શાહ, અમદાવાદ	૭૬૫૧	અન્નદાન-મહાદાન સેવા-સહકાર
૧૩૬. ૧૮-૩-૨૦૧૯	ગોરાંગભાઈ સી. પૂરોહિત, અમદાવાદ	૧૨૦૦	સ.પ. પૂનિત ખીચડી પ્રસાદ
૧૩૭. ૧૯-૩-૨૦૧૯	જગદીશભાઈ સી. શાહ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૧૩૮. ૧૯-૩-૨૦૧૯	ધનવંતલાલ એમ. શાહ, સૂરત	૧૦૦૦૦	આરોગ્ય સેવા-સહકાર
૧૩૯. ૧૯-૩-૨૦૧૯	હાર્ટ ફાઉન્ડેશન અને રીસર્ચ-ઈન્સ્ટીટ્યૂટ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦૦૦	સ.પ. આરોગ્યલક્ષી સેવા ફંડ
૧૪૦. ૧૯-૩-૨૦૧૯	ધી કાલુપુર કોર્મ. કો.ઓ.બેંક લિ., અમદાવાદ.	૭૭૫૦૦૦	એચપીએસપી આંખની હોસ્પિટલ, નરોડા, અમદાવાદ

૩૧. ૨૮-૧-૨૦૧૯	સુરેશભાઈ અમૃતભાઈ પટેલ, કલોલ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૩૨. ૨૮-૧-૨૦૧૯	ડાહીબહેન રમણલાલ પટેલિયા, અમદાવાદ	૧૦૦૦૧	સેવા-સહયોગ
૩૩. ૨૯-૧-૨૦૧૯	સ્વ. રમેશભાઈ મણિલાલ પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૩૪. ૩૧-૧-૨૦૧૯	આલોકકુમાર, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	પ્રવાસ સહયોગ
૩૫. ૩૧-૩-૨૦૧૯	ધર્મેન્દ્ર બી. સુથાર, અમદાવાદ	૫૦૦૦	પ્રવાસ સહયોગ
૩૬. ૩૧-૧-૨૦૧૯	રાજેશ ભિવાપુરકર, અમદાવાદ	૩૦૦૦	પ્રવાસ-સહયોગ
૩૭. ૩૧-૧-૨૦૧૯	દિલીપકુમાર ગોગાઈ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	પ્રવાસ-સહયોગ
૩૮. ૩૧-૧-૨૦૧૯	સુરેશકુમાર માણિક, અમદાવાદ	૧૦૦૦	પ્રવાસ-સહયોગ
૩૯. ૩૧-૧-૨૦૧૯	અશોક પી. સિંઘ, અમદાવાદ	૨૦૦૧	પ્રવાસ-સહયોગ
૪૦. ૩૧-૧-૨૦૧૯	મુકેશભાઈ નાથાભાઈ પ્રજાપતિ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૧. ૧-૨-૨૦૧૯	સ્વામીનારાયણ ટેમ્પલ, હસ્તે રમેશભાઈ, ઝુંડાલ	૭૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૨. ૪-૨-૨૦૧૯	સુરેશભાઈ રાવજીભાઈ પટેલ, અંબાપુર	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૩. ૪-૨-૨૦૧૯	સંજયભાઈ ચીમનભાઈ પટેલ, કુડાસણ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૪. ૫-૨-૨૦૧૯	ઉપેન્દ્રકુમાર ગણપતલાલ ઠક્કર, કલોલ	૧૨૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૫. ૫-૨-૨૦૧૯	પટેલ દામિનીબહેન જયેશભાઈ, અમદાવાદ	૭૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૬. ૫-૨-૨૦૧૯	સંદિપભાઈ પટેલ, અંબાપુર	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૭. ૬-૨-૨૦૧૯	શ્રી શિરડી સાંઈબાબા સમાજ સેવા સંસ્થાન, અમદાવાદ	૭૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૮. ૭-૨-૨૦૧૯	સોમાભાઈ અંબાલાલ પટેલ, પલિયડ	૧૧૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૪૯. ૧૧-૨-૨૦૧૯	દિગંતભાઈ અશોકભાઈ પટેલ, ઉંવારસદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૦. ૧૧-૨-૨૦૧૯	કેશુભાઈ પ્રજાપતિ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૧. ૧૧-૨-૨૦૧૯	શાંતાબહેન બાબુભાઈ પટેલ, અમદાવાદ	૫૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૨. ૧૨-૨-૨૦૧૯	કેયૂરભાઈ હર્ષદભાઈ પટેલ, ઉંવારસદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૩. ૧૮-૨-૨૦૧૯	પટેલ બિમલકુમાર જયંતીલાલ, કલોલ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૪. ૧૮-૨-૨૦૧૯	રાધાબહેન મહેન્દ્રકુમાર પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૫. ૧૮-૨-૨૦૧૯	વંદનાબહેન નલિનકાંત દવે, અમદાવાદ	૨૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૬. ૧૮-૨-૨૦૧૯	નિરાબહેન પ્રકાશભાઈ પટેલ, અમદાવાદ	૨૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૭. ૧૮-૨-૨૦૧૯	કમલભાઈ પરમાર, અમદાવાદ	૨૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૮. ૧૮-૨-૨૦૧૯	જગદીશભાઈ કેશવલાલ જાની, અમદાવાદ	૧૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૫૯. ૧૯-૨-૨૦૧૯	દિલીપકુમાર એ. પટેલ, ગાંધીનગર	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૬૦. ૧૯-૨-૨૦૧૯	સિદ્ધાર્થ શંકર રોય, અમદાવાદ	૩૦૦૦	પ્રવાસ-સહયોગ
૬૧. ૧૯-૨-૨૦૧૯	દાવિન્દર ચમન સિંઘ, અમદાવાદ	૧૦૦૦	પ્રવાસ-સહયોગ
૬૨. ૨૫-૨-૨૦૧૯	પ્રહ્લાદભાઈ અંબાલાલ પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૬૩. ૨૫-૨-૨૦૧૯	તેજસ રસિકલાલ પટેલ, અમદાવાદ	૧૦૦૦૦	સેવા-સહયોગ
૬૪. ૨૫-૨-૨૦૧૯	અનિલભાઈ મફતલાલ પટેલ, ઝુંડાલ	૭૦૦૦	સેવા-સહયોગ

